

ANUL XVIII

Numarul 60
Septembrie 2013

<http://www.cardioportal.ro>

InfoCard

Publicație a Societății Române de Cardiologie

prima apariție în decembrie 1994

Din sumar

**CURSURI ALE SOCIETĂȚII ROMÂNE DE
CARDIOLOGIE**

**CONFERINȚA NAȚIONALĂ A
GRUPURILOR DE LUCRU**

Redactor Șef:
Prof. dr. Carmen Gîrghină

Secretar:
Dr. Mihaela Rugină

Fondator:
Prof. dr. Eduard Apetrei

Redactare:
Dr. Călin Cosmin

Dragi colegi,

Sper că v-ați întors relaxați și odihniți din concedii și, deci, dornici de reluare a activităților profesionale și a legăturii cu SRC.

Am fost onorați de faptul că unii din dumneavoastră au găsit - în cursul verii – răgazul să trimită sugestii și opinii legate de noul statut al Societății Române de Cardiologie. Ele vor fi analizate de board și votate la Adunarea Generală extraordinară din octombrie.

Mai sunt doar 5 săptămâni până la Congresul Național de Cardiologie. Tema principală din acest an este “HTA și bolile cardiovasculare”.

Așteptăm să vă revedem la Sinaia cu multe noutăți.

Științific, alături de vocile respectate ale cardiologiei românești vor fi prezente 31 de personalități din 16 țări. Vor fi discutate (în sesiuni comune cu ESC și EACVI) noile Ghiduri Europene de HTA și Angina Stabilă și noutăți în imagistică. Alte activități comune includ simpozioane Româno - Francez și Româno - Moldovenesc, cât și sesiuni interdisciplinare organizate împreună cu Societatea Română de Diabet, Nutriție și Boli Metabolice, Federația Română a Asociațiilor de Fizioterapie (Kinetoterapie), Societatea Națională de Medicina Familiei, Societatea Română de Nefrologie, Societatea de Nutriție din România, Societatea Română de Pneumologie.

Sesiuni: State of Art, workshopuri, mese rotunde, prezentări de cazuri clinice și controverse vor ilustra principalele domenii ale cardiologiei. Ca în fiecare an avem o sesiune a rezidenților, conferințe omagiale, sesiuni de comunicări orale, sesiuni de postere.

Vom continua selecționarea și premiarea celor mai valoroase lucrări științifice ale cardiologilor cu vârsta sub 35 de ani în cadrul “Sesiunii Tânărului Investigator”.

Aș vrea să rețineți organizarea unor cursuri

(“All About FH - Hiperlipidemia Familială” și “Testul de efort cardiopulmonar – ghid practic”) și a unui simpozion despre viața sexuală și bolile cardiovasculare. Ținând cont de numărul limitat de locuri, e de dorit să vă faceți rezervări printr-un simplu email la office@cardioportal.ro, cu precizarea cursului/cursurilor alese.

Nu vreau să veniți la Sinaia doar pentru știință; vreau să vă simțiți bine alături de familie și colegi. În acest sens, pregătim – ca și anul trecut - un “Kindergarten” (program educațional în regim de grădiniță pentru copiii dumneavoastră, pe toată durata sesiunilor științifice ale congresului cu înscriere prealabilă pe adresa de email office@cardioportal.ro) și mai multe activități sportive sub egida Clubului RO-ACC.

Activitatea culturală va include o conferința scriitorului Mircea Cărtărescu – invitat de onoare în acest an, lansări de carte, expoziții de pictură; toate vor completa tabloul – sper eu - de excepție al reuniunii noastre.

Vă aștept cu drag!

Conf. dr. Ioan Mircea Coman
Presedinte SRC

Grupul de Lucru Aritmii

Conferința Națională a Grupurilor de Lucru a Societății Române de Cardiologie s-a desfășurat anul acesta în perioada 16 – 18 Mai într-o frumoasă locație dintr-o liniștită stațiune montană, respectiv Hotelul Ana Sport din Poiana Brașov. Acest eveniment național s-a bucurat de prezenta onorifică a unor lideri de opinie europeni din domeniul aritmologiei. Organizatorii s-au străduit ca prin conferințele și sesiunile organizate să acopere subiecte de mare interes și actualitate atât din sfera cardiologiei clinice cât și din cea a electrofiziologiei intervenționale. De cele mai multe ori locurile din sală s-au dovedit insuficiente pentru numărul mare de participanți, mulți preferând să ocupe un loc în picioare, doar pentru a afla ultimele noutăți din acest domeniu în continuă evoluție și explozie științifică.

Sesiunea de deschidere ce a urmărit să dezbată „Actualitățile în Aritmologie”, prezidată de dna doctor Mihaela Grecu (Iasi) și Prof. Dr. Laszlo Shaghy (Szeged, Ungaria), a reprezentat evenimentul central al acestei întruniri a GLA grație prezenței actualului președinte al Societății Europene de Aritmologie (EHRA), Prof. Angelo Aurichio. Prin prezentarea sa, privitoare la terapia de resincronizare cardiacă a reușit atât clarificarea conceptelor de bază legate de indicațiile, modul de selecție al pacienților și rezultatele acestei terapii cât și aducerea în prim plan a celor mai noi metode pentru optimizarea metodelor de pacing la anumite categorii de pacienți. Datorită stilului său didactic dar și captivant a reușit să suscite interesul nu doar al tinerilor electrofiziologi debutanți cât și al celor care sunt deja operatori independenți, cu o mare experiență cazuistică până la acest moment. Ulterior, Prof. Dr. G.A. Dan (București) în binecunoscutul sau stil didactic a prezentat ultimele noutăți în terapia farmacologică a fibrilației atriale, multe dintre acestea promițătoare dar încă în faza experimentală. Prezentarea imediat următoare aparținând Prof. Dr. D. Dobreanu (Tg Mureș) a convins auditoriul despre utilitatea și eficiența terapiei intervenționale ca strategie de control al ritmului în fibrilația atrială, dar mai ales a reușit să evidențieze foarte clar principalele criterii de selecție ale candidaților pentru terapia ablativă care cel puțin deocamdată este una prohibitivă în România. În ultima prezentare a acestei sesiuni Dr R. Vătășescu (București) a prezentat o actualizare a rezultatelor terapiei ablativă în aritmiile ventriculare maligne pe cord cu afectare structurală, prezentare începută cu o trecere în revistă a mecanismelor aritmogenezei.

În a doua zi a Conferinței a avut loc tradiționala sesiune comună a GLA și a GL „Ecocardiografie și alte metode imagistice”. Sesiunea cu tema „Rolul ecocardiografiei în aritmologia”, moderată de Prof. Dr. D. Vinereanu (București) și Dr. D. Cozma (Timișoara), a atras un număr foarte mare de

participanți. Dna Dr Ruxandra Jurcuț (București), într-un excelent stil academic, a prezentat „Ecocardiografia în resincronizare: Opinia ecocardiografistului” care ulterior a fost completată de opinia aritmologului reprezentată de cea a Dr C. Siliste. Sesiunea a continuat cu prezentarea rolului suportiv pe care noile tehnologii imagistice – ecografia transesofagiană și cea intracardiacă – îl oferă procedurilor de electrofiziologie, diminuând mult din riscurile asociate acestora. Sesiunea a fost încheiată de Dr. Smaranda Lacau (București) cu conferința „RMN și CT în evaluarea riscului aritmic în cardiopatiile structurale ” care a subliniat rolul nu doar diagnostic al acestor metode imagistice cât și implicațiile lor prognostice.

Sesiunea de cazuri clinice comentate desfășurată în dimineața celei de a doua zile, moderată de Prof. Dr. D. Dobreanu (Tg Mureș) și Dr. A. Deutsch (București), a conferit tinerilor electrofiziologi debutanți șansa de a-și expune în fața experților prezentările celor mai interesante cazuri la a caror rezolvare au participat. Dr. G. Cizmaru (Spitalul de Recuperare, Cluj) a prezentat un caz de TV monomorfă stabilă hemodinamic pe cicatrice de IM vechi, refractară la tratamentul farmacologic, la pacient cu funcție sistolică a VS conservată. Cele doua strategii terapeutice diferite (defibrilator și/sau ablație) au fost comentate în calitate de experți de Dr. S. Micu (Clinicco Brasov) și Dr. A. Deutsch (Clinica de Cardiologie Colentina, București) fiecare cu argumente pro și contra. Cel de al doilea caz (ablație de fibrilație atrială paroxistică cu recurente extrem de frecvente la un pacient aparent asimptomatic) a fost prezentat de Dr. Alice David (Spitalul Clinic de Urgență Floreasca, București) a suscitat de asemenea vii discuții și comentarii ample din partea celor 2 experți, Prof. Dr. Laszlo Shaghy (Szeged, Ungaria) și Dr. R. Roșu (Spitalul de Recuperare, Cluj), discuții axate pe atitudinea terapeutică de urmat în situația clinică descrisă cât și asupra mecanismelor unei complicații extrem de rare - TV polimorfă cu instabilitate hemodinamică - consecința a unei manevre extrem de des întâlnite într-un laborator de electrofiziologie - administrarea de atropină.

Amintind de sesiunile de Quiz – ECG organizate în cadrul marilor congrese internaționale, în ultima zi a Conferinței Naționale a avut loc tradiționala sesiune de ECG comentate, moderată de Prof. Dr. D. Dobreanu și Dr. C. Siliste, sesiune ce a dovedind încă o dată că interpretarea unei ECG nu este totdeauna atât de facilă chiar și în era cartografierii 3D. Dr. H. Roșianu (Institutul Inimii Cluj) a prezentat extrem de didactic câteva exemple ilustrative pentru funcționarea normală și deficitară a stimulatorului cardiac (inclusiv cel biventricular). Dr. G. Tatu-Chițoiu (Spitalul de Clinic Urgență, București) a exemplificat cât de dificilă poate fi

diferențierea tahicardiilor cu complex QRS larg și aspect de tip BRD mai ales la pacienți cu afectare structurală cardiacă. Dr. G. Ivanică (Institutul de Boli Cardiovasculare Timișoara) a încheiat sesiunea cu câteva cazuri ilustrative în sindromul WPW.

Ultima sesiune a Conferinței Naționale a Grupurilor de Lucru a Societății Române de Cardiologie a fost realizată în colaborare cu GL Cardiologie Pediatrică și a adus în prim plan un domeniu încă prea puțin dezvoltat în România în ciuda existenței unei vaste patologii și cazuistici, cel al „Tulburărilor de ritm la copil și adultul tânăr”. Sesiunea moderată de Dr. R. Ciudin (Institutul de Boli Cardiovasculare „CC Iliescu”, București) și Dr. Radu Vătășescu (Spitalul de Clinic Urgență, București) a debutat cu prezentarea particularităților de stimulare cardiacă în populația pediatrică realizată de (Dr. Radu Ciudin, București). Dna Dr A. Făgărășan

(Tg Mureș) a prezentat particularitățile tahicardiilor ventriculare în populația pediatrică, urmată de extrem de interesanta prezentare a Dr L. Gozar (Tg Mureș) dedicată diagnosticului și tratamentului disritmiilor fetale și neo-natale. Prezentarea de încheiere a aparținut Dnei Dr Mihaela Grecu (Iași), aritmolog intervenționist cu o frumoasă experiență în acest domeniu, care a ilustrat printr-o iconografie exemplar aleasă dificultățile de abord și de strategie de rezolvare intervențională pentru aritmiile apărute pe cord cu malformații congenitale corectate sau nu.

Dr. Elena Ene

Vă informăm

Societatea Română de Cardiologie

Cotizația Anuală 2011

Medici specialiști	175.- RON/an
Medici rezidenți	75.- RON/an
Taxă înscriere în S.R.C.	50.- RON/an

Infocardul poate fi citit online pe site-ul:
www.cardioportal.ro

Cotizația se poate plăti în contul
Societății Române de Cardiologie
IBAN RO 42 BTRL 0410 1205 M66476XX
BANCA TRANSILVANIA DIVIZIA PENTRU MEDICI COTROCENI
CIF SRC 5679116
sau
direct la sediul S.R.C.
din Str. Avrig 63,
sector 2, 021578, București

INCEPÂND CU DATA DE 1 FEBRUARIE 2010 PUTEȚI ACHITA COTIZAȚIA ȘI ON-LINE PE www.cardioportal.ro

Grupul de Lucru de Ecocardiografie și Alte metode Imagistice

Grupul de Lucru (GL) de Ecocardiografie și alte Metode Imagistice a fost unul dintre cele cinci GL implicate în organizarea Conferinței Naționale din acest an de la Poiana Brașov, desfășurată în perioada 16-18 mai. Temele abordate au fost actuale și au fost structurate în mai multe sesiuni: trei sesiuni comune, una cu Asociația Europeană de Imagistică Cardiovasculară (EACVI) și două cu alte GL, de “Aritmii” și respectiv de “Cardiologie Pediatrică și Boli Cardiace Congenitale”, cât și o sesiune de conferințe și una de cazuri clinice complexe.

Sesiunea comună cu EACVI cu tema „Actualități în valvulopatii”, reflectă acumularea de noi date în arii de interes permanent, cum este cazul valvulopatiilor, dar și evoluția tehnicilor de ecocardiografie

tridimensională și rolul acestora în evaluarea valvulopatiilor. Anul acesta, două personalități recunoscute ale cardiologiei europene au onorat invitația de a participa la sesiunile GL - Luigi Badano din Italia, fost președinte al EACVI, și Bernard Cosyns din Belgia, președintele comitetului de educație al EACVI. Sesiunea a fost prezidată de L. Badano și de Bogdan A. Popescu. După o introducere în anatomia funcțională a valvelor cardiace (Adriana Ilieșiu), s-au discutat „Rolul ecografiei 3D în valvulopatii” - L. Badano, și au fost abordate patologii mai rar întâlnite precum „Stenoza aortică congenitală – particularități de evaluare” - Carmen Ginghină și „Valvulopatii induse de medicamente” - B. Cosyns.

De mare interes a fost sesiunea comună a Grupului de Lucru “Aritmii” și “Ecocardiografie și alte Metode Imagistice”, cu tema: „Rolul imagisticii în aritmologie”, moderată de Dragoș Vinereanu și Dragoș Cozma, sesiune care a reunit lectori cu experiență în domeniu. În cadrul acestei sesiuni participanții au asistat la o dezbatere interesantă privind rolul ecocardiografiei în terapia de resincronizare cardiacă, atât din perspectiva ecografistului (Ruxandra Jurcuț) cât și a aritmologului (Călin Siliște). Conferința a abordat teme de mare actualitate precum „Ecocardiografia în aritmologia intervențională (transesofagiană și intracardiacă)” - Dragoș Cozma și „RMN și CT în evaluarea riscului aritmic în cardiopatiile structurale” - Smaranda Lacău.

Tema „Leziuni cardiace obstructive”, aflată la interfața a două specialități, a fost abordată în sesiunea comună “Cardiologie Pediatrică și Boli Cardiace Congenitale” și “Ecocardiografie și Alte Metode Imagistice”. Sesiunea a fost prezidată de către Eduard Apetrei și Maria Dorobanțu și a adus în atenția audienței actualități privind „Implantarea percutană a protezelor valvulare pulmonare” - Abraham Lorber din Israel,

„Aportul imagisticii CT în diagnosticul leziunilor cardiace obstructive din malformațiile congenitale de cord la copil” - Georgeta Doroș, „Leziuni cardiace reziduale post corecția stenozei valvulare pulmonare” - Marinela Șerban, și „Atrezia de valvă pulmonară cu sept interventricular intact – o afecțiune cu prognostic variabil” - Iolanda Muntean și cazuri clinice complexe - Monica Roșca.

Sesiunea structurată sub forma unui atelier de lucru a avut ca temă „Ecocardiografia în urgențe – scenarii Clinice” și a fost moderată de către Ioan M. Coman și Bogdan A. Popescu. Lectorii - Doina Dimulescu, Bogdan A. Popescu, Tiberiu Nanea, Adina Ionac, Cristina Stănescu - au trecut în revistă întreaga patologie cardiacă a urgențelor și au expus succint și sintetic o serie de cazuri clinice dificile, cu implicații prognostice și terapeutice, în care ecocardiografia are un rol cheie. Discuțiile în panel cu moderatorii și participanții de la finalul sesiunii au adus un beneficiu incontestabil pentru practica zilnică.

Clubul 35 a beneficiat de două sesiuni de cazuri clinice în care imagistica a jucat un rol major. În prima sesiune, „Imagistica multimodală: Blitz - diagnostic”, cardiologi din diverse colțuri ale țării au prezentat într-o formă interactivă cazuri clinice evaluate imagistic (Andreea Ciobanu, Roxana Enache, Gabriela Ionescu, Ruxandra Jurcuț, Roxana Onuț, Andreea Popescu, Raluca Rancea și Adrian Tase). A doua sesiune “Abordarea invazivă – Imagistica subsumată intervenției” a cuprins cazuri clinice în care imagistica asociată cardiologiei invazive a contribuit la rezolvarea cu succes a unor cazuri interesante prezentate de cardiologi intervenționiști (F. Matei, C. Ușurelu, I. Olariu, E. Botu, H. Cardis, V. Bătăila, F. Purcărea, A. Cotoban, P. Macașoi).

Considerăm că protagoniștii sesiunilor au oferit o informație coerentă, concentrată, variată și axată și pe aspecte practice, spre beneficiul auditoriului.

***Conf. Dr. Adriana Ilieșiu,
Dr. Andreea Liteanu***

Grupul de lucru “Hipertensiune arterială”

În atmosfera plăcută și primăvărată a Poanei Brașov s-a desfășurat anul acesta a VIII-a Conferință Națională a Grupurilor de Lucru ale Societății Române de Cardiologie. Într-o locație în care distracțiile și aglomerația orașului de la poalele Tâmppei au rămas departe, Grupul de Lucru „Hipertensiune arterială” a încercat să aducă în discuție în cadrul întâlnirilor aspecte teoretice noi, poate uneori la limita semnificației clinice, dar care au generat în ultimii ani teme majore de cercetare în etiopatogenia și evoluția HTA, îmbinate cu aspecte practice cu care ne confruntăm în practica zilnică.

Plecând de la realitatea din România ilustrată în studiile naționale pe populația hipertensivă din țara noastră ale căror rezultate au fost expuse cu rigoare de dna prof. Maria Dorobanțu, s-au luat în discuție ulterior concepte de interes deocamdată teoretic în domeniul hipertensiunii arteriale. Dl prof. M. Vintilă a prezentat rolul inflamației în HTA și bolile asociate acesteia, insistând pe posibila relevanță pentru practica clinică. Dl. prof. M. Cintează, președintele Grupului de Lucru de HTA, a abordat tema celulelor endoteliale progenitoare și a microparticulelor circulante în etiopatogenia HTA, explicând mecanismele prin care acestea se constituie în markeri de disfuncție și reparare endotelială. Venind ca o completare perfectă, prezentarea dlui prof. Ș. Mihăileanu a treacut în revistă aspecte legate de genetica din spatele HTA și a noilor teorii etiopatogenice axate tot pe inflamație, atrăgând astfel atenția importanței ei. Pentru a încheia armonios cu implicații practice, s-a alăturat discuției dl prof. M. Strauss care a subliniat punctele comune și diferențele între ghidul canadian și cel european de HTA, un “insight” în practica clinică curentă în Canada.

În așteptarea noilor ghiduri de diagnostic și management al pacientului hiper-tensiv, Grupul de Lucru HTA a organizat și o sesiune „how to” prin care și-a propus să creeze o discuție liberă, interactivă, centrată pe explorarea pacientului hipertensiv cu probleme. Astfel dna dr. Ana Fruntelată a reluat indicațiile monitorizării ambulatorii a TA cu avantajele și limitele sale, discutând și despre importanța pe care o acordă ultimele publicații în literatură presiunii arteriale centrale, ca măsurătoare mult mai relevantă pentru evoluția pacientului hipertensiv. Dna dr. Elisabeta

Bădilă a detaliat un concept mai nou introdus în monitorizarea pacientului hipertensiv și în evaluarea riscului acestuia și anume variabilitatea TA, indicator care completează mai mult decât înlocuiește vechea HTA “oscilantă” și care era așteptat la acel moment să intre ca recomandare de evaluare de rutină în noul ghid european de HTA. Dna conf. Adriana Ilieșiu a punctat rolul ecocardiografiei și al Doppler-ului vascular la pacientul

hipertensiv, iar dl conf. Ș. Bălănescu a mutat discuția din sfera medicală în domeniul intervențional, împărtășind din experiența personală situațiile în care cardiologia intervențională își găsește aplicabilitatea la pacientul hipertensiv. La finalul sesiunii, dl prof. Mircea Popescu a abordat un caz special – cel al HTA rezistente, cu accent pe dificultatea controlului presional la anumiți pacienți, pe riscul cardiovascular foarte înalt pe care îl comportă aceștia și pe noile terapii intervenționale pe care le avem la dispoziție în încercarea obținerii unui control optim al TA.

Poate cel mai bine primită de către audiență a fost cea de-a treia sesiune organizată de Grupul de Lucru, sesiune desfășurată într-o sală arhiplină și intitulată “Pacientul meu hipertensiv – ce ați face dumneavoastră?”. Sesiunea a combinat perfect prezentări de cazuri clinice realizate de dl dr. R. Sascău, dna dr. Roxana Sisu, dna dr. Carmen Gherghinescu, dl dr. C. Stătescu și comentarii pe marginea acestora realizate de către dna prof. Crina Sinescu, dna prof. Carmen Ginghină, dna dr. Elisabeta Bădilă și dna prof. Daniela Bartoș. Sesiunea s-a încheiat cu o conferință sintetică susținută de dna prof. Cătălina Arsenescu Georgescu despre opțiuni terapeutice medicamentoase antihiper-tensive actuale.

Nu putem încheia comentariile fără a menționa participarea Grupului de Lucru HTA la prima Conferință ARCHA – Alianța Română de Combateră a Hipertensiunii Arteriale desfășurată sub titlul “HTA – o afecțiune multisistemică”, conferință care s-a bucurat de o largă audiență.

Într-o perioadă în care ghidul european de management clinic al HTA se lăsa încă așteptat, discuțiile sesiunilor organizate de noi s-au concentrat pe aspectele teoretice actuale la nivel internațional combinate armonios cu aspecte utile practic. Dezbaterile și controversele urmează să înceapă odată cu publicarea ghidului ESH/ESC 2013.

**Dr. Emma Țintea,
Dr. Elisabeta Bădilă**

Conferința Națională a Grupurilor de Lucru

16 – 18 mai 2013, Poiana Brașov, Hotel Ana

Grupul de lucru de Insuficiență Cardiacă

Conferința Națională a Grupurilor de Lucru a fost gazduită anul acesta de frumoasa stațiune Poiana Brașov între 16-18 mai. Grupul de Lucru ‘Insuficiență Cardiacă’ a participat prin organizarea a 4 sesiuni, abordând probleme interesante de evaluare și tratament în acest domeniu important al cardiologiei.

În prima zi după amiază a avut loc sesiunea cu titlul ‘Managementul insuficienței cardiace în 2013’ moderată de Prof. Dr. Dragoș Vinereanu și Prof. Dr. Crina Sinescu. Au fost discutate aspecte interesante ale insuficienței cardiace pe diferite patologii particulare. Prof. Dr. Cătălina Arsenescu a subliniat particularitățile insuficienței cardiace la pacientul vârstnic, Prof. Dr. Crina Sinescu a prezentat o serie de aspecte ale insuficienței cardiace la pacientul diabetic, Prof. Dr. Ioan Bruckner a vorbit despre implicațiile comorbidităților noncardiace în managementul pacientului cu insuficiență cardiacă. Sesiunea a fost încheiată de conferința Prof. Dr. Doina Dimulescu în care au fost prezentate particularitățile managementului insuficienței cardiace cu funcție sistolică prezervată urmată de discuții foarte interesante legate de subiectele prezentate.

În a doua zi a Conferinței, în cursul dimineții a avut loc sesiunea cu tema ‘Ventriculul stâng în insuficiența cardiacă’ □ Această sesiune anatomo-clinică a devenit tradiție, la fiecare Conferință a Grupurilor de Lucru fiind abordat câte un subiect actual și de mare interes. Anul acesta a venit rândul temelor legate de ventriculul stâng în insuficiența cardiacă. Sesiunea a fost moderată de Prof. Dr. Piotr Ponikowski, Prof. Dr. Vlad Iliescu și Dr. Ovidiu Chioncel. Invitații de onoare ai sesiunii Prof. Dr. P. Ponikowski și Prof. Dr. S. Mihăileanu au prezentat două conferințe deosebit de interesante despre evaluarea și tratamentul actual al insuficienței cardiace respectiv aspecte particulare de evaluare ecocardiografică a ventriculului stâng. Dezbateri care au stârnit un viu interes au urmat conferințelor prezentate de Dr. O. Chioncel referitor la particularități anatomice cu implicații practice în evaluarea ventriculului stâng, aspecte privind disfuncția diastolică de VS prezentate de Prof. Dr. D. Vinereanu și evaluarea prin RMN a unor patologii speciale prezentate de Dr. S. Lacău.

În cursul după-amiezii aceleași zile s-a desfășurat sesiunea ‘Insuficiența cardiacă acută: de la stânga la dreapta’ în colaborare cu Grupul de Lucru Cardiologia de Urgență. Sesiunea a fost moderată de Prof. Dr. Cezar Macarie și de Dr. Gabriel Tatu Chițoiu. Au fost prezentate o serie de subiecte de interes actual și anume: Date din registrele românești de insuficiență cardiacă acută (Dr. R. Christodorescu), aspecte particulare ale insuficienței cardiace acute în cardiologia intervențională (Dr. D. Deleanu), punctul de vedere în insuficiența cardiacă acută din perspectiva electrofiziologului (Prof. Dr. D. Dobrescu), ecocardiografia în embolia pulmonară (Dr. A. Petriș), Tromboliza în embolia pulmonară (Dr. G. Tatu-Chițoiu), punctul de vedere al cardiologului intervențional în embolia pulmonară (Dr. R. Dan). Conferințele au fost urmate de numeroase întrebări și comentarii din partea moderatorilor și a auditoriului.

În a treia zi a Conferinței în cursul dimineții s-a desfășurat ultima sesiune a Grupului de Lucru intitulată ‘Ce este nou în terapia antitrombotică □ a pacienților cu insuficiență □ cardiacă’. Au fost abordate subiecte de mare interes cum ar fi anticoagularea pacienților cu insuficiență cardiacă și ritm sinusal (Prof. Dr. Simona Drăgan), anticoagularea pacienților cu fibrilație atrială (Dr. Ruxandra Christodorescu), anticoagularea în sindroamele coronariene acute (Dr. Dan Darabantiu), date actuale privind noile anticoagulante (Prof. Dr. Daniel Lighezan) și în final o prezentare de caz făcută de Dr. Vlad Vintilă. Sesiunea a fost urmărită de un număr mare de participanți și s-a încheiat cu numeroase întrebări din partea auditoriului.

Conferința Națională a Grupurilor de Lucru ediția 2013 a fost un real succes la care Grupul de Lucru ‘Insuficiență Cardiacă’ a contribuit din plin prin calitatea și bogăția informațiilor și nu în ultimul rând prin discutarea în detaliu a multor aspecte practice.

Dr. Ruxandra Christodorescu

Grupul de lucru de Cardiologie Pediatrică și Malformații Cardiace Congenitale

Grupul de Lucru de Cardiologie Pediatrică și Malformații Congenitale de Cord a organizat la această editie a Conferinței Naționale a Grupurilor de Lucru un număr de 4 sesiuni. În premieră la această ediție s-au realizat 2 sesiuni în colaborare cu alte Grupuri de Lucru, respectiv cu Grupul de Lucru de Ecocardiografie și alte tehnici imagistice și cu Grupul de Lucru de Aritmii, Electrifiziologie și Dispozitive Implantabile.

În prima zi a Conferinței, 16 mai, după Festivitatea de deschidere la care au luat cuvântul Președintele Societății Române de Cardiologie și președinții Grupurilor de Lucru care au participat în acest an la organizarea Conferinței a avut loc prima sesiune organizată de Grupul de Lucru de Cardiologie Pediatrică. Aceasta s-a desfășurat în Sala Sport și a avut o temă de actualitate: Sindroame genetice cu expresie cardiovasculară. Determinismul genetic al malformațiilor congenitale de cord constituie o preocupare a ultimilor ani și un element important în diagnosticul prenatal al acestora. Gama de sindroame abordată a fost largă de la cele rare: Sdr Charge și Sdr Holt Oram la cele mai frecvente ca Sdr Turner și Sdr Marfan. Sdr Charge, un sindrom rar și relativ recent identificat a fost prezentat de Doamna Doctor Viorica Radoi, specialist în genetică medicală astfel încât accentul a fost pus pe mutațiile genetice care duc la apariția acestui sindrom și pe expresia fenotipică a acestora. Doamna Profesor Carmen Ginghină a prezentat evoluția în decursul anilor a criteriilor de diagnostic în Sdr Marfan, prezentarea constituându-se într-o adevărată gimnastică intelectuală care a subliniat atât plusurile dar și minusurile inerente oricărui set de criterii diagnostice. Lucrarea prezentată de Cecilia Lazea, realizată de un colectiv al Clinicii de Pediatrie din Cluj a prezentat sindroamele genetice internate pe o durată de 12 ani și malformațiile congenitale asociate. Numărul mare de cazuri, durata mare de urmărire precum și analiza atent realizată a interesului lot recomandă lucrarea pentru o eventuală publicare ulterioară. Prezentările Sdr Holt Oram (Ioana Ghiorghe - București) și Sdr Turner (C Iordache – Iași) au îmbinat prezentarea unor date teoretice cu o prezentare de caz clinic ceea ce a contribuit la o prezentare mai atractivă a subiectului. În concluzie se poate spune că sesiunea a fost atractivă, pe o temă de actualitate și credem că o reluare a subiectului peste câțiva ani va arăta progresul rapid al informației științifice în acest domeniu.

Cea de a doua sesiune organizată de Grupul de Lucru de Cardiologie Pediatrică a avut loc pe data de 17 mai, sala Sport și a avut o temă aflată constant în actualitate, respectiv: Insuficiența Cardiacă la Copil. Deși ora desfășurării a fost

matinală subliniem prezența în sala a unor specialiști din majoritatea centrelor de cardiologie pediatrică din țară. Sesiunea a fost deschisă cu un referat extrem de bine documentat cu privire la progresele realizate în ultimii ani în terapia Insuficienței Cardiace la Copil, referat realizat de Doamna Profesor Rodica Togănel și prezentat de Doamna Doctor Carmen Șuteu. S-a pus un accent deosebit pe noile medicamente și pe tehnicile de resincronizare și pacing. Sperăm că în anii care vin aceste tehnici să devină accesibile unui număr de centre din România. Cea de a doua lucrare s-a constituit într-o succesiune de prezentări de cazuri având ca temă: Cauze rare de insuficiență cardiacă la copil. Doamna Doctor Anca Popoiu, autoarea lucrării a subliniat importanța examenului clinic și al tehnicilor de imagistică secțională pentru diagnosticul fistulelor mari arterio venoase extracardiacă, cauze de suprasarcină de volum cardiacă. Profesorul Dr Al. G. Dimitriu a prezentat un referat pe o temă care se constituie într-o preocupare constantă, respectiv: Valoarea unor markeri biologici pentru diagnosticul și monitorizarea evoluției insuficienței cardiace la copil. S-a subliniat necesitatea intrării în practica de rutină a dozării de BNP și NT – proBNP în spitalele de copii pentru un diagnostic de mai mare acuratețe al insuficienței cardiace și pentru o monitorizare mai atentă a tratamentului și a evoluției pacientului pe termen lung. Sesiunea a fost încheiată de lucrarea Doamnei Doctor Carmen Șuteu cu privire la miocarditele acute și la posibilitatea evoluției acestora pe termen lung spre cardiomiopatie dilatativă. A fost extrem de utilă revederea criteriilor de diagnostic în miocardita acută, un diagnostic dificil datorită polymorfismului prezentării dar și tehnicilor sofisticate de diagnostic pentru diagnosticul etiologic și patogenic.

Cel mai numeros auditor a fost înregistrat la sesiunea realizată în colaborare cu Grupul de Lucru de Ecocardiografie și alte tehnici imagistice cu tema „Leziuni cardiace obstructive”. Sesiunea a fost deschisă de Prof Dr A Lorber, un specialist recunoscut pe plan mondial în cardiologia invazivă în patologia congenitală, care a prezentat date despre implantarea percutană a protezelor valvulare

pulmonare. Prelegerea a cuprins atât date din studiile internaționale publicate pe aceasta temă dar și rezultate din activitatea proprie. S-a subliniat progresul pe care îl reprezintă apariția acestor proteze valvulare care se pot implanta prin cateterism cardiac în tratamentul pacienților cu insuficiență pulmonară severă după corecția cu petec transanular a unei Tetralogii Fallot. Valva Melody poate însemna economisirea unei intervenții chirurgicale la acești pacienți. Urmatoarea prezentare realizată de Doamna Doctor Monica Roșca despre leziunile restante post corecția prin valvuloplastie a unei stenoze valvulare pulmonare severe a subliniat încă odată că leziuni cardice restante nu foarte severe pot determina o scădere semnificativă a calității vieții pacientului. În aceeași arie de interes respectiv, patologia valvei pulmonare s-a încadrat și prezentarea Doamnei Doctor Marinela Șerban despre Leziunile restante post corecția stenozei valvulare pulmonare. A fost subliniat răsunetul pe care îl pot avea aceste leziuni asupra unor stări fiziologice cum ar fi sarcina dar în care apar supraîncărcări de volum și modificări ale rezistențelor vasculare. Valva pulmonară a fost vedeta acestei sesiuni 4 din cele 5 prezentări având-o ca subiect. Cea de a 4 a prezentare a fost realizată de Doamna Doctor Iolanda Muntean despre Atrazia de valvă pulmonară cu sept interventricular intact. S-au subliniat parametrii care trebuie avuți în vedere pentru a se stabili oportunitatea corecției chirurgicale și prognosticul postoperator al pacientului. O singură prezentare din această sesiune nu a avut ca subiect valva pulmonară și ne referim la subiectul ales de Doamna Doctor Gabriela Doros: Aportul imagisticii CT în diagnosticul leziunilor cardiace obstructive din malformațiile congenitale de cord la copil. S-a evidențiat aportul adus de tehnicile de imagistică secțională, angio CT și RM cardiac, care permit un inventar complet al leziunilor și o vizualizare mai bună în spațiu a lor, ilustrând cu coarctarea de aortă și drenajul venos pulmonar aberant. Aportul acestor tehnici a restrâns mult indicațiile de cateterism cardiac în evaluarea malformațiilor congenitale de cord. Auditoriul numeros, discuțiile bogate care au urmat fiecărei prezentări au completat imaginea unei sesiuni de succes, cu o temă interesantă, de actualitate. Reușita acestei prime sesiuni realizate împreună cu Grupul de Lucru de Ecocardiografie și alte tehnici imagistice creează premisele unor viitoare colaborări.

Cea de a 4° sesiune realizată de Grupul de Lucru de Cardiologie Pediatrică s-a desfășurat, sâmbătă 18 mai și a fost realizată tot în colaborare, de această dată cu Grupul de Lucru de Aritmii, Electrofiziologie și Dispozitive Implantabile având drept temă Tulburările de ritm la copil și adultul tânăr. Sesiunea a fost deschisă de Domnul Doctor Radu Ciudin care a prezentat particularități ale cardiostimulării permanente în patologia cardiacă pediatrică și la pacienții cu malformații congenitale de cord. Lucrarea a fost bogat ilustrată cu cazuri din cazuistica proprie ceea ce a crescut gradul de atractivitate al lucrării. Cea de a doua lucrare a abordat un subiect dificil și destul de rar întâlnit în patologia pediatrică, respectiv Tahicardiile ventriculare. Doamna Doctor Amalia Făgărășanu a prezentat în detaliu tulburările de ritm ventriculare atât cele pe cord normal dar și cele din malformațiile congenitale de

cord, cu un accent pus pe cele postoperatorii. Doamna Doctor Liliana Gozar a prezentat un subiect nou, respectiv disritmiile fetale și cele neonatale. Având în vedere noutatea subiectului expunerea a avut un caracter didactic pronunțat din care toți cei prezenți în sala au avut de învățat. Sesiunea a fost închisă de prezentarea Doamnei Doctor Mihaela Grecu, un specialist binecunoscut în domeniu despre Tahiaritmiile la pacienții cu cardiopatii congenitale. Soluțiile intervenționale de tratament a aritmiilor au constituit partea extrem de interesantă a acestei prezentări care a fost bogat ilustrată cu cazuri din cazuistica proprie. Aceasta sesiune realizată împreună cu Grupul de Lucru de Aritmii a impresionat prin latura extrem de tehnică a prezentărilor care se adresau unei patologii înguste dar severe cu rezolvări adesea spectaculoase.

În final se poate spune că sesiunile organizate de Grupul de Lucru de Cardiologie Pediatrică s-au constituit într-un succes. Trebuie subliniată natura benefică a colaborării cu alte Grupuri de Lucru care a condus la abordarea din unghiuri diferite a aceleiași patologii cu câștiguri pentru ambele părți. Considerăm că această colaborare a constituit principalul câștig al acestei ediții a Conferinței Naționale a Grupurilor de Lucru și cred că acest mod de lucru trebuie continuat.

Dr. Ioana Adriana Ghiorghiu

VOX Grup - „Vocea” Grupurilor de Lucru

Conferința Națională a Grupurilor de Lucru ale Societății Române de Cardiologie desfășurată în acest an la Poiana Brașov a reprezentat o manifestare de succes prin programul științific, dar și prin evenimentele satelite, la care au participat peste 1000 de medici (cardiologi, dar și cu alte specialități).

Continuând tradiția publicației *InfoCongres* (ziarul Congresului Național de Cardiologie din ultimii 9 ani), în cadrul Conferinței din acest an a fost lansat “fratele mai mic” al acesteia - **VOX Grup**, care și-a propus să ofere participanților informații utile legate de programul Conferinței și manifestările științifice ale SRC, iar reprezentanților Grupurilor de Lucru posibilitatea de a transmite mesaje legate de activitățile coordonate.

Titlul ales exprimă succint, dar foarte clar scopul noii publicații. **VOX Grup** se dorește a fi purtătorul de cuvânt al Grupurilor de Lucru din cadrul SRC. Președintele SRC, conf. dr. Ioan Mircea Coman, a deschis suita articolelor printr-un editorial de bun-venit, iar președinții Grupurilor de Lucru au fost invitați să participe la realizarea ziarului răspunzând câtorva întrebări. Astfel, dr. Radu Vătășescu (președintele GL Aritmii, Electrofiziologie și Dispozitive Implantabile), dr. Ioana Ghiorgiu (președintele GL Cardiologie Pediatrică și Boli Cardiace Congenitale), conf. dr. Adriana Ilieșiu (președintele GL Ecocardiografie și alte Metode Imagistice), prof. dr. Mircea Cintează (președintele GL Hipertensiune Arterială) și dr. Ruxandra Christodorescu (președintele GL Insuficiență Cardiacă) au răspuns pe scurt la două întrebări: “Care considerați că a fost (sau ar putea fi) cea mai importantă realizare a GL pe care îl conduceți în cadrul SRC?” și “Ce v-ați propus și încă nu ați reușit să faceți referitor la activitatea GL pe care îl conduceți?”.

Grupurile de Lucru „martore” ale Conferinței din acest an au organizat o sesiune comună legată de noutățile în cardiologie în domeniile lor de interes, iar „vocea” li s-a regăsit în noul ziar prin mesajul președinților. Prof. dr. Dan Gaiță (președintele GL Ateroscleroză și Aterotromboză), conf. dr. Călin Pop (președintele GL Cardiologie de Urgență), dr. Marian Croitoru (președintele GL Cardiologie Invazivă), dr. Daniel Gherasim (președintele GL Cardiologie Preventivă) și conf. dr. Șerban Bălănescu (președintele GL Cardiopatie Ischemică) au răspuns pe scurt la întrebarea “Care au fost principalele provocări cu care v-ați confruntat până acum în activitatea GL pe care îl conduceți în cadrul SRC?”.

Un eveniment important desfășurat în cadrul Conferinței Naționale a Grupurilor de Lucru 2013 a fost *Prima Conferință*

ARCHA (Alianța Română de Combatere a Hipertensiunii Arteriale). **VOX Grup** a publicat un scurt articol legat de această manifestare, de scopul și inițiativele ARCHA al cărui autor a fost chiar președintele alianței - prof. dr. Dragoș Vinereanu.

Clubul Tinerilor Cardiologi, inițiativă a SRC după modelul Societății Europene de Cardiologie, a fost prezent la manifestarea de la Poiana Brașov prin două sesiuni de cazuri clinice moderate și prezentate de rezidenți și tineri specialiști. Dr. Maria Corina Greavu, în calitate de membru fondator al Clubului Tinerilor Cardiologi, a lansat prin intermediul **VOX Grup** invitația la aceste sesiuni și a prezentat câteva informații legate de structura, realizările și activitățile viitoare ale Clubului 35. Cea mai nouă acțiune organizată pentru membrii Clubului de către SRC, începând din acest an, este Școala de Vară a Tinerilor Cardiologi, prima ediție urmând să aibă loc la Sibiu, în perioada 28 iunie - 7 iulie 2013. Ziarul Conferinței a popularizat această manifestare, oferind detalii privind programul, condițiile și modalitatea de înscriere.

VOX Grup a cuprins și o rubrică dedicată aparițiilor editoriale. În cadrul Conferinței au avut loc trei lansări de carte: Ediția a II-a revizuită și adăugită a “Esențialului în Ecocardiografie” sub coordonarea prof. dr. Carmen Ginghină, conf. dr. Bogdan A. Popescu și dr. Ruxandra Jurcuț, volumul “Provocări în cardiologia de urgență. Cazuri clinice commentate de medici rezidenți”, coordonat de prof. dr. Maria Dorobanțu și “Probleme de electrocardiografie (1-151)” avându-l ca autor pe dr. Gabriel Tatu-Chițoiu.

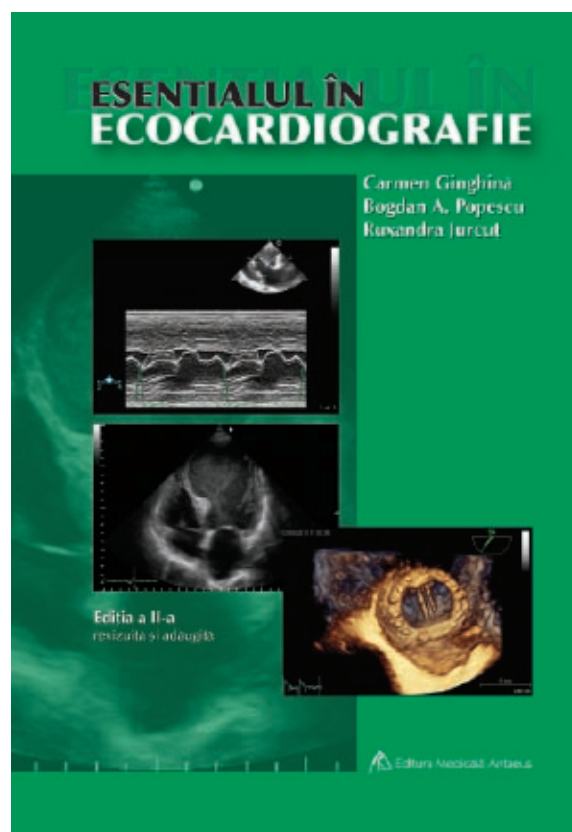
Prin paginile sale, **VOX Grup** a reamintit despre înființarea platformei online de educație medicală - Cardio e-Learning, a anunțat apropierea Congresului Național de Cardiologie 2013 și a oferit informații legate de ediția viitoare a Conferinței Naționale a Grupurilor de Lucru care se va desfășura într-o locație nouă, la Sibiu, împreună cu al 18-lea Congres Mondial de Ecocardiografie.

La redactarea acestei noi publicații au lucrat dr. Andreea Călin și dr. Cosmin Călin, cu colaborarea a patru medici rezidenți, sub coordonarea prof. dr. Carmen Ginghină. Cum tradiția trebuie continuată, sperăm ca anul viitor să ne putem bucura de un al doilea număr **VOX Grup** care să devină pe drept cuvânt „vocea” Grupurilor de Lucru SRC.

Dr. Oana Soare

LANSARE CARTE

CLUBUL TINERILOR CARDIOLOGI

Clubul Tinerilor Cardiologi din Romania, o inițiativă a Societății Române de Cardiologie (SRC) după modelul Societății Europene de Cardiologie, a apărut pentru a răspunde nevoii de comunicare și susținere profesională a tinerilor medici cardiologi aflați în perioada de pregătire. Clubul Tinerilor Cardiologi este afiliat Cardiologists of Tomorrow din cadrul ESC și își propune să aibă în structură un număr de 10 membri fondatori din Centrele Universitare din toată țara.

În cursul anului precedent Clubul nostru a participat la organizarea unor sesiuni dedicate exclusiv tinerilor în cadrul Congresului Național de Cardiologie și al Conferinței Naționale a Grupurilor de Lucru, sesiuni legate de cercetarea științifică și de opțiunile tinerilor specialiști pe piața de muncă din România. Anul acesta, împreună cu Grupul de Lucru de „Ecocardiografie și Alte Metode Imagistice” am organizat două sesiuni de cazuri clinice moderate și prezentate de rezidenți și

tineri specialiști, care au avut loc în primele două zile de congres în sala Havana.

În prima zi de congres s-a organizat sesiunea “Imagistica multimodală: Blitz – diagnostic” care i-a avut ca și moderatori pe doamna conferențiar Adriana Ilieșiu și pe domnul profesor Mircea Cintează. Cazurile au fost prezentate de tineri cardiologi, nume deja consacrate în cardiologia românească. În ziua a doua însă, conferința cu titlul “Abordarea Invazivă - Imagistica Subsumată Intervenției” a fost lăsată pe mâinile tinerilor medici aflați în perioada de pregătire, membri ai Grupului Tinerilor Cardiologi. Pentru prima dată în istoria SRC, o conferință din cadrul unui Congres Național a fost moderată de doi medici rezidenți (dr. Elvis Boțu și dr. Maria Corina Greavu) iar prezentările au fost făcute de 9 medici tineri care se antrenează în cardiologie intervențională în diverse zone din țară. Prezentările, centrate pe imagistica din laboratorul de cateterism, au fost foarte apreciate de medicii cardiologi, prezenți la întrunire într-un număr foarte mare. Printre participanți s-a aflat și dr. Marian Croitoru, președintele Grupului de Lucru de “Cardiologie Intervențională”.

La sfârșitul celei de-a doua sesiuni, după încheierea prezentărilor și a discuțiilor, toate foarte interesante și apreciate, ne-am amintit și de maeștrii noștri, domnul conferențiar Ioan Mircea Coman lansând noua platformă a SRC “Portrete de Cardiologi”.

Dr. Maria Corina Greavu

A 13-a Conferință Națională de Aterotromboză

INTRODUCERE

Conferințele Naționale de Aterotromboză sunt concepute ca expresie a interferenței între cardiologie și celelalte specialități, în primul rând cu patologia vasculară cerebrală dar și cu patologia metabolică și patologia renală.

Aterotromboza este o boala generală ce interesează toate teritoriile vasculare iar evenimentele acute sunt produse prin ruptura plăcii de aterom ducând la tromboza arterei și manifestări clinice de sindrom coronarian acut, accident vascular cerebral, ischemie periferică sau viscerală.

A 13-a Conferință Națională de Aterotromboză, București 26 aprilie 2013 (cu peste 400 participanți) și-a propus în acest an să se ocupe în deosebi de **prevenire primară** privind procesul aterosclerotic și în special de factorii de risc majori: HTA, dislipidemiile, diabetul zaharat (tema dezbătută în 5 conferințe) și de **prevenirea secundară** a unor noi evenimente (temă dezbătută în 6 conferințe) Prezentările au fost urmate de ample discuții. Managementul factorilor de risc este mai ieftin și mai ușor de aplicat dar din nefericire este încă parțial neglijat de pacienți și autoritățile sanitare.

Ținând seama de leziunile vasculare întâlnite în evenimentele acute s-au identificat 3 forme (Crea F. și col. JACC 2013): a) prezența de leziuni obstructive cu inflamație prezentă; b) prezența de leziuni obstructive fără inflamație; c) fără leziuni obstructive arteriale

Tratamentul actual al evenimentelor acute a fost prezentat în sesiuni separate pentru evenimente cardiovasculare acute (4 conferințe) și evenimente cerebrovasculare acute (3 conferințe). Progresele obținute în domeniul cardiologiei din ultimii ani și

programul de tratament de urgență al bolnavilor cu infarct miocardic acut cu supradenivelare de segment ST (STEMI) finanțat de Ministerul Sănătății, pentru câteva centre din țară, au dus la scăderea semnificativă a mortalității și a morbidității, scurtarea perioadei de spitalizare. Aceste rezultate, de altfel previzibile, vor contribui, să sperăm, la convingerea autorităților pentru extinderea programului la nivelul întregii țări.

Specificitatea de organ explică rezultatele diferite în tratamentul accidentului vascular cerebral. Sperăm că extinderea Unităților de Urgențe Neurovasculare (Stroke) în țara noastră, după modelul aplicat în cardiologie, va duce la scăderea consecințelor atât de importante privind invaliditatea și costurile pe termen lung (mult mai mari față de infarctul miocardic).

În continuare redăm 3 rezumate ale prezentărilor din cadrul Conferinței.

Prof. Dr. Eduard Apetrei

NSTEMI: TRATAMENT INTERVENȚIONAL

Prof. Dr. Dan Olinic, Universitatea de Medicină și Farmacie Cluj-Napoca și Spitalul Clinic Județean de Urgență Cluj

Pacienții cu infarct miocardic acut fără supradenivelare de segment ST (NSTEMI) au o incidență în creștere și se asociază cu o mortalitate care la un an o egalează pe ea a pacienților STEMI. Baza patogenetică a NSTEMI o reprezintă placa de aterom incomplet obstructivă, dar complicată cu tromb, sursă de microembolii și microinfarcte distale. Studii randomizate, multicentrice, au demonstrat beneficiul semnificativ al tratamentului intervențional, de dilatare și stentare coronariană, comparativ cu tratamentul medicamentos, pentru scăderea mortalității asociate NSTEMI, precum și pentru reducerea recurențelor de infarct miocardic și angină pectorală. La

internarea pacienților NSTEMI se evaluează riscul lor ischemic (scorurile GRACE și TIMI) și hemoragic. Tratamentul intervențional este indicat precoce după internare, de regulă în primele 72 de ore. Intervenția se realizează chiar în primele 24 de ore, în prezența unui scor GRACE > 140 și la diabetici, sau chiar imediat, în primele 2 ore, dacă pacientul este cu durere coronariană refractară, cu instabilitate hemodinamică ori electrică. Riscul hemoragic se reduce prin utilizarea abordului radial, de către operatori experimentați. Medicația adjuvantă angioplastiei coronariene va cuprinde dublă antiagregare plachetară și anticoagulare.

COMPLICAȚII NEUROLOGICE POST SINDROAME CORONARIENE ACUTE

Prof. Dr. Lăcrămioara Perju-Dumbravă, Spitalul Clinic Județean de Urgență Cluj-Napoca; UMF "Iuliu Hațieganu" Cluj Napoca

Sindroamele coronariene acute (SCA) sunt asociate cu o mortalitate ridicată (50% la 30 zile) și un risc crescut de evenimente cardiovasculare recurente. Deși terapiile actuale, medicamentoase și intervenționale, au crescut semnificativ supraviețuirea SCA, stroke-ul rămâne o complicație majoră, cu o rată a mortalității de până la 60% la 1 an.

Există o mare variabilitate a ratei stroke-ului post SCA raportate în diferite studii, majoritatea incluzând doar populații selecționate de pacienți. Riscul individual depinde de prezența factorilor de risc (fibrilația atrială, stroke anterior, vârsta > 75 ani, boala arterială periferică, diabet zaharat, hipertensiunea arterială, absența terapiei cu Aspirină la externare), aceștia fiind considerați predictorii individuali, independenți ai stroke-ului ischemic post SCA. Dintre factorii de risc intraspitalicești, cei mai importanți sunt: clasa Killip > II, fibrilația atrială (nou instalată, paroxistică sau cronică), procedurile de revascularizare coronariană percutane – PCI, bypass-ul aorto-coronarian – CABG.

Etiopatogeneza stroke-ului post SCA este complexă, cele mai multe ipoteze susținând prezența injuriei miocardice și formarea trombului mural la nivelul ventriculului stâng ca element central și

sursă potențială de evenimente embolice, inclusiv stroke.

Referitor la terapiile de revascularizare a SCA, rezultatele mai multor studii au demonstrat o creștere a stroke-ului hemoragic și o scădere a riscului de stroke embolic în cazul trombolizei, riscul total de stroke fiind nemodificat. Comparând tromboliza cu PCI primară, rezultatele unei metaanalize din 2003 au arătat că tromboliza are un risc semnificativ mai mare de stroke total (2% vs 0.9%) și hemoragic (1.1% vs 0.05%). În schimb, analize mai recente nu au demonstrat diferențe semnificative ale riscului de stroke. În cazul PCI, stroke-ul reprezintă o complicație rară (0.2 – 0.4%), dar severă, fiind grevat de o mortalitate ridicată, aproximativ 25 – 44%. 10 – 50% sunt hemoragice, 50 – 60% dintre cele ischemice sunt localizate în circulația posterioară, majoritatea apar în timpul sau imediat după procedură și se asociază cu creșterea de 8 ori a mortalității post PCI.

Măsurile de prevenție cele mai importante vizează utilizarea terapiei antiagregante și anticoagulante și individualizarea strategiilor terapeutice.

PREVENȚIA PRIMARĂ A EVENIMENTELOR ATEROTROMBOTICE- DIABETUL ZAHARAT

Dr. Cornelia Bala, Universitatea de Medicină și Farmacie „Iuliu Hațieganu”, Centrul de Diabet, Nutriție, Boli Metabolice Cluj-Napoca, Asociația Română de Educație în Diabet

Diabetologia preventivă reprezintă un continuum și un nou concept (N. Hâncu, C. Niță 2013) care vine să sublinieze faptul că intervențiile terapeutice au menirea, dacă sunt corect aplicate, de a evita apariția prediabetului și diabetului la persoanele cu risc cardiometabolic (prevenție primară), a complicațiilor macro- și microvasculare incipiente la pacienții cu diabet zaharat (prevenție secundară), respectiv progresia acestor complicații către forme avansate, handicap și deces (prevenție terțiară). Toate aceste nivele de prevenție nu se pot realiza decât cu intervenții **multifactoriale, precoce și intensive**.

Beneficiile **controlului glicemic** intensiv în prevenția evenimentelor cardiovasculare este încă un subiect de dezbatere. Mega-trialurile publicate până la această dată nu au evidențiat o reducere semnificativă a morbidității și mortalității cardiovasculare la pacienții cu diabet zaharat din brațurile de control glicemic intensiv, studiul ACCORD fiind chiar oprit prematur din cauza unei creșteri a mortalității generale. Meta-analizele ce au inclus aceste trialuri au demonstrat că un control glicemic intensiv reduce riscul de deces cardiovascular, infarct miocardic și accident vascular cerebral cu 9%, beneficiile fiind mai importante la pacienții fără boală cardiovasculară unde reducerea este de 16% față de cei cu boală cardiovasculară deja constituită unde nu se înregistrează scăderea riscului de evenimente cardiovasculare. Aceste date se reflectă în Ghidul ADA/EASD din 2012, care recomandă individualizarea țintelor terapeutice în funcție de particularitățile fiecărei persoane cu diabet: hemoglobină glicată A1c 6.0 - 6.5% la cei de vârstă mai tânără și fără complicații/comorbidități importante, respectiv 7.5 - 8.0% la pacienții vârstnici și cu complicații avansate. Un alt obiectiv recomandat este evitarea hipoglicemiilor, care sunt asociate cu evenimente clinice negative sau sunt un marker de vulnerabilitate al stării clinice ce impun o atitudine mai prudentă și utilizarea unei medicații cu risc scăzut de hipoglicemie (tiazolidindione, inhibitori de DPP-4, analogi de GLP-

1, analogi de insulină).

Date publicate în 2012 (Tonelli M et al.) arată că pacienții cu diabet și boală cronică de rinichi au un risc de infarct miocardic apropiat de al pacienților post-infarct miocardic, iar riscul de mortalitate generală îl depășește pe al acestora din urmă. La această categorie de pacienți, tratamentul cu irbesartan aduce certe beneficii pe markerii intermediari, prin reducerea ratei de progresie a albuminuriei sau chiar normalizarea acesteia și reducerea declinului ratei de filtrare glomerulară. Irbesartanul are de asemenea beneficii metabolice atunci când este utilizat ca antihipertensiv la pacienții cu diabet zaharat sau sindrom metabolic, având proprietăți de modulator al PPAR α (receptor prin care se exercită și acțiunea pioglitazonei) și de a crește expresia hepatică a PPAR α (receptor implicat în mecanismul de acțiune al fenofibratului).

În concluzie, persoanele cu diabet zaharat trebuie să beneficieze de o abordare multifactorială, intensivă și debutată precoce în istoria naturală a acestei maladii, așa cum s-a demonstrat și în studiul STENO-2. O astfel de abordare poate evita un deces la fiecare 5 pacienți sau un eveniment cardiovascular major la fiecare 3 pacienți ce ating și mențin ținte terapeutice stricte pe plan glicemic, lipidic și tensional.

CURS

Soluții intervenționale în infarctul miocardic acut

27 aprilie 2013, București

După succesul sesiunii precedente a cursului de “Soluții intervenționale în infarctul miocardic acut” am decis continuarea acestei acțiuni și reiterarea acestui proiect. Și în acest an cursul s-a bucurat de prezența unui public numeros atras de tematica propusă și de participarea cardiologilor intervenționiști din majoritatea centrelor din țară.

Cursul s-a evidențiat prin partea de prezentări în direct din sala de cateterism care a inclus intervenții la pacienți cu infarct miocardic acut și cazuri electiv selectate. Cazurile au fost comentate de către moderatori cu participarea directă a panelului de experți și a publicului. În panelul de experți s-au aflat cardiologi intervenționiști de renume (D. Deleanu, F. Ortan, S. Moș, M. Croitoru, R. Niculescu, N. Florescu, L. Zarma, P. Platon, M. Postu, A. Bucsa, A. Mereuță, I. Benedek) dar și tineri specialiști (C. Udrioiu, M. Albu, R. Haret, A. Bazyani, A. Voican).

Între sesiunile în direct au fost expuse cazuri clinice din experiența centrelor participante, tema principală a conferinței fiind de fapt “Ce putem învăța dintr-un caz de IMA rezolvat intervențional?”.

Cazurile expuse au fost completate și de o serie de prezentări teoretice ce au subliniat valoarea ECG în infarctul miocardic acut prin ocluzie concomitentă de două artere coronare (Prof.

C. Ginghina) și rolul ventilației neinvazive în edemul pulmonar acut la pacienții cu infarct acut (Prof. D. Filipescu).

Sperăm că acest curs va deveni o tradiție având în vedere popularitatea de care s-a bucurat la edițiile precedente și caracterul educațional practic și teoretic în care se reflectă experiența acumulată până în prezent din programul STEMI.

Dr. Marian Croitoru

CURS CARDIOSEN

(Particularități ale bolilor cardiovasculare la vârstnic)

21 Iunie 2013, Constanța

A treia ediție a cursului CARDIOSEN (Particularități ale bolilor cardiovasculare la vârstnic) s-a desfășurat la Constanța, Hotel Ibis, pe 21 iunie. Cursul CARDIOSEN, inițiat de Grupul de Lucru de cardiologie preventivă și recuperare cardiovasculară al Societății Române de Cardiologie, s-a aflat la a treia ediție. Alegerea Constanței ca locație a acestui curs nu a fost întâmplătoare deoarece este cel mai vechi oraș atestat pe teritoriul României, anul 657 î. Hr., deci cel mai "vârstnic" oraș al României. Abordarea temei a fost multidisciplinară, așa cum este și îngrijirea vârstnicului. Totodată, cursul a beneficiat de lectori de excepție și a fost apreciat de cei aproape 100 participanți de diferite specialități. În deschiderea cursului, cei trei directori de curs – Conf. Dr. Florin Mitu, Conf. Dr. Dana Pop și Dr. Daniel Gherasim - au menționat importanța individualizării tratamentului la vârstnicul cu afecțiuni cardiovasculare, colaborarea între cardiolog și alte specialități precum geriatria, neurologia, medicina internă, diabetologia sau nefrologia. În prima parte a cursului, conf. dr. Florin Mitu (Iași) a prezentat particularitățile factorilor de risc la vârstnic subliniind importanța evaluării și cuantificării riscului cardiovascular global, controlul principalilor factori de risc precum HTA, dislipidemia și diabetul zaharat, care sunt cei mai importanți FR, atât asupra evoluției cât și al prognosticului vârstnicului cu afecțiune cardiovasculară. Doamna prof. dr. Carmen Ginghină (București), fostă președintă a Societății Române de Cardiologie, a punctat, într-o prezentare excelentă, particularitățile insuficienței cardiace la vârstnic pornind de la modificările genetice, fiziopatologice, cu conturarea apoi a caracteristicilor clinice, cu accent pe individualizarea schemei terapeutice în funcție de comorbidități și mulți factori care intervin la vârstnic. Doamna prof. dr. Minerva Muraru (București) a prezentat aspecte referitoare la diabetul vârstnic și a insistat asupra colaborării dintre cardiolog – diabetolog – neurolog – nefrolog - geriatru, principalele specialități care trebuie să conlucreze la diabetul cu patologie cardiovasculară. Domnul conf. dr. Bogdan Popescu (București) a expus principalele afecțiuni neurologice ale vârstnicului cu patologie cardiacă, relația dintre acestea, problemele de diagnostic și tratament. În finalul primei părți, dr. Daniel Gherasim (București) a arătat importanța exercițiului fizic atât

în diagnosticul cât și în tratamentul vârstnicului cu afecțiuni cardiovasculare. A doua parte a cursului a debutat cu expunerea conf. dr. Ioan Mircea Coman (București), actualul președinte al Societății Române de Cardiologie, referitoare la leziunile valvulare degenerative la vârstnic, insistând pe leziunile valvulare aortice și relația între severitatea acestora și tipul de intervenție medicală, intervențională sau chirurgicală. Prof. Dr. Elvira Craiu (Constanța), gazda manifestării, a prezentat HTA la vârstnic, principala afecțiune cardiovasculară a vârstnicului, la care tratamentul este complex, cu atenție la efectul în J al scaderii TA. Particularitățile de diagnostic și tratament al bolii coronariene a vârstnicului au fost subliniate de Conf. Dr. Dana Pop (Cluj-Napoca), iar prof. dr. Dumitru Zdrengea (Cluj-Napoca) a discutat despre tulburările de ritm și de conducere la vârstnic și despre soluțiile medicale și mai nou electrofiziologice sau de implantare de stimuloare cardiace. Prezentările de caz ilustrate și discutate de dr. Dan Deleanu (București - fost președinte a SRC) au fost deosebit de interesante și utile prin diversitatea și complexitatea problemelor prezentate. În ultima parte a cursului s-a discutat despre schimbarea stilului de viață în programele de prevenție cardiovasculară a vârstnicilor (Dr. Mihaela Suceveanu - Covasna), terapia durerii la vârstnic și interacțiunile cu medicația cardiovasculară (prof. dr. Ostin Mungiu - Iași – președintele Societății Române de Algeziologie), calitatea vieții pacientului vârstnic din perspectiva medicinei geriatrie (conf. dr. Gabriel Prada - București – Președintele Societății Române de Geriatrie). Ultimile două prezentări de caz (Dr. Magda Mitu – Iași și dr. Andrei Rusali – Constanța) au exemplificat complexitatea afecțiunilor și dificultatea tratamentului la vârstnicul cu afecțiuni cardiovasculare. Ca și la celelalte ediții ale cursului CARDIOSEN, prin diversitatea temelor discutate, prin calitatea prezentărilor și prin bogăția informațiilor, cursul a fost apreciat de toți cei prezenți ca unul din cele mai bune ale SRC. Mulțumim companiei Servier pentru susținerea logistică a cursului fără de care cursul nu ar fi fost o reușită. Ultima ediție a acestui curs se va desfășura pe 18 octombrie la Craiova..

Conf. Dr. Florin Mitu

Primul Congres cu participare internațională al Universității de Medicină și Farmacie “Carol Davila”

“Iubește-ți profesiunea și socotește-o cea mai frumoasă dintre toate, și astfel izbânda va fi deplină.”

Thoma Ionescu

Cu o istorie de 156 de ani, Universitatea de Medicină și Farmacie Carol Davila este **una dintre cele mai dinamice și repute instituții de învățământ superior de profil din România**. Prin intermediul proiectelor derulate, universitatea continuă să formeze medici de excepție și cadre didactice valoroase care activează în cele mai renumite clinici și spitale. Universitatea de Medicină și Farmacie „Carol Davila” este, de altfel, **singura universitate din țară care are un absolvent laureat al premiului Nobel: Prof. Dr. George Emil Palade**.

Construirea unei comunități academice bazate pe cunoaștere, comunicare, deschidere și eficiență constituie emblema nucleului de educație universitară medicală. Rolul primordial al UMF este de a indica standardele și reperele societății, de a asigura transferul de cultură savantă din generație în generație și de a valorifica scopul civilizator al științei.

În premieră, în perioada 30 mai - 1 iunie 2013, Universitatea de Medicină și Farmacie „Carol Davila” a organizat la Palatul Parlamentului din București Congresul cu participare internațională, intitulat *Perspective interdisciplinare*. Manifestare științifică reprezentativă pentru educația universitară medicală, congresul a reunit lectori de elită din România, invitați străini din cadrul unor prestigioase universități, medici formatori și lideri din domeniul medical.

În cifre, Congresul Universității de Medicină și Farmacie Carol Davila a însemnat:

- Peste **80 de lectori** (membri ai Academiei Române, profesori, conferențieri) care au susținut comunicări.
- **6 profesori străini** cărora le-a fost decernat **titlul de Doctor Honoris Causa** în cadrul celor **2 ceremonii festive**: **Prof. Dr. Martin Burian** (Universitatea de Medicină din Viena, Austria), **Prof. Dr. Antonio Federico** (Facultatea de Medicină din cadrul Universității din Siena, Italia), **Prof. Dr. Christopher Granger** (Duke University, Durham, SUA), **Prof. Dr. Marc Jean Christophe Humbert** (Universitatea Paris-Sud, Franța), **Prof. Dr. Piero Portincasa** (Universitatea de Medicină din Bari, Italia), **Prof. Dr. Frank M. Ruemmele** (Facultatea de Medicină, Universitatea Sorbona, Paris, Franța).

- Aproximativ **2000 de medici, farmaciști și studenți** care au participat la sesiunile științifice.

Propunând un spectru larg și divers al disciplinelor chirurgicale (chirurgie cardiovasculară, urologie, ortopedie, etc) și medicale (cardiologie, diabetologie, gastroenterologie, pneumologie, neurologie, pediatrie, endocrinologie, medicină

dentară, etc.), congresul UMF constituie o premieră de reper la nivelul mediului universitar și academic.

„Prestigiul unei țări sunt universitățile sale iar trecutul este garanția viitorului. Amintindu-ne testamentul științific, testamentul academic al înaintașilor noștri ne dorim să facem ceea ce au făcut ei, să ne pregătim studenții în așa fel încât să devină un sprijin foarte puternic pentru nație și pentru țară, să avem performanță educațională, să avem performanță academică, să avem performanță în cercetarea științifică.”
– Academician Ioanel Sinescu, Rector al Universității de Medicină și Farmacie “Carol Davila” București.

Prof.Dr.Dragos Vinereanu

Euro Prevent –Roma 2013

Având ca temă “Universal Approach to Preventive Cardiology” ediția din acest an a Euro Prevent s-a desfășurat la Roma la Palazzo dei Congressi în perioada 18-20 aprilie 2013. Congresul s-a concentrat pe diferite metode de prevenție și implementarea de programe. De altfel, președintele EACPR Stephan Gielen a menționat acest lucru și în deschiderea congresului. Ca noutăți la acest congres au fost simpozioane ale unor grupuri de lucru ale Societății Europene de Cardiologie precum cel de HTA sau de ateroscleroză. Dintre noile aspecte prezentate menționez: studiul MORGEN – The Monitoring Project on Risk Factors for Chronic Disease, un studiu de cohortă desfășurat în Olanda pe 12 ani care a vizat relația dintre durata scurtă a somnului și creșterea riscului de evenimente cardiovasculare, prezentarea tendințelor mortalității c-v în ultimele trei decade (1980-2009) de către Melanie Nichols și colab. de la Universitatea din Oxford; România evidențiază în continuare o creștere semnificativă

statistic a mortalității la bărbați cu o scădere însă a mortalității la femei alături de țări precum Grecia, Ungaria, Lituania, Polonia sau Slovacia. S-a subliniat importanța stresului (Studiul Whitehall II din UK derulat pe 18 ani) care poate dubla riscul de atac cardiac. S-au abordat și aspecte ale medicinei sportive cum ar fi “Diagnostic Imaging in Sports Cardiology” sub auspiciile Comitetului Olimpic Italian. Doua premii au fost acordate pentru lucrări din domeniul medicinei sportive: Bernd Hewing – “Impact of endurance exercise on myocardial and renal function in a large cohort of elderly amateur runners” și Kentara Kamiya – “Quadriceps strength is an independent predictor of exercise capacity in patients with coronary artery disease”. De un deosebit succes s-au bucurat și sesiunile interactive de prezentări orale, sesiunile de postere sau conferințele precum cea a lui Salim Yusuf – “Can we halve the global burden of CVD in the next 25 years?” Delegația României și de această dată a fost numeroasă, prezentă și vizibilă (peste 70 de participanți), iar Fundația Română a Inimii a avut unul din cele mai frumoase standuri. Anul viitor Euro Prevent va avea loc la Amsterdam în perioada 8-10 mai. Arivederci Roma!

Conf. Dr. Florin Mitu

Prof. FAUSTO PINTO – President Elect ESC

Dr. HANS STAM – C.E.O. European Heart Network

Prof. LARRY SPERLING, USA, Prof. A. J. MANOLIS, Greece

2nd European Summit in Acute Cardiovascular Care

22-23 aprilie 2013, Sophia Antipolis

La Sophia Antipolis, aproape de Nisa, în cadrul generos oferit de către European Heart House (*La Maison du Coeur*) s-a desfășurat în perioada 22-23 aprilie 2013 cel de-al doilea “**European Summit in Acute Cardiovascular Care**”, de fapt prima întâlnire de acest fel după ce, în cadrul Congresului ESC de la Munchen 2012, Grupul de Lucru Acute Cardiac Care s-a transformat într-o Asociație dinamică și bine structurată – Acute CardioVascular Care Association (ACCA). Tema întâlnirii, desfășurată sub logo-ul ACCA “Together Saving Lives”, a constituit-o evidențierea neajunsurilor actuale survenite în cursul îngrijirii afecțiunilor cardio-vasculare acute (*Unmet need in Acute Cardiovascular Care*) fie că este luată în discuție terapia medicamentoasă a sindroamelor coronariene acute, tratamentul invaziv și revascularizarea coronariană sau organizarea activității de urgență în pre-spital sau în unitățile de îngrijire a pacienților coronarieni (CCU), introducerea fiind prezentată de către prof. dr. Hector Bueno (președintele ales al ACCA). După o serie de prelegeri inițiale (*Unmet needs in medical therapies in ACS* (Topic 1) - Kurt Huber și François Schiele; *Unmet needs in invasive coronary therapies and revascularization* (Topic 2) - Peter Clemmensen și Uwe Zeymer; *Organization of pre-hospital care of acute CV diseases and CCUs* (Topic 3) - Maddalena Lettino și Christiaan Vrints) au fost organizate trei workshop-uri desfășurate în paralel, cu posibilitatea ca fiecare participant să fie prezent succesiv la doua dintre acestea, la alegere. În cadrul fiecărui grup astfel constituit a fost desemnat un reprezentant care a consemnat ideile principale desprinse în urma discuțiilor și care a avut posibilitatea a doua zi de a le prezenta în plen (am prezentat rezultatele workshopului referitor la problemele rămase

nerezolvate legate de tratamentul invaziv coronarian: aspecte științifice și organizatorice). Tot în prima zi, pe parcursul întregii zile, fiecare reprezentant al Grupurilor de Lucru naționale a avut posibilitatea să acorde un interviu video care să facă parte din campania de promovare a ACCA la diverse manifestări științifice. Acest interviu a fost un foarte bun prilej de a reaminti obiectivele Grupului de Lucru Cardiologie de Urgență al Societății Române de Cardiologie precum și principalele sale realizări: registrul RO-STEMI și implicarea în constituirea Programului Național de tratament invaziv al STEMI (cu reducerea mortalității globale post STEMI de la 13.5% în 2009 la 8.19% în decembrie 2012 !), registrul RO-TEP destinat tromboembolismului pulmonar acut, finalizarea Regulamentului Unităților de Supraveghere și Tratament Avansat al pacientului cardiac critic (USTACC) recent legiferat precum și constituirea Athletic CardioClub (Ro-ACC) primul club sportiv al medicilor cardiologi din România. Ziua a doua a întâlnirii a cuprins o serie de prezentări-controverse ale unor cazuri clinice de insuficiență cardiacă acută (Christian Mueller, Alexandre Mebazaa, Joseph Masip și Salvatore Di Somma) urmate de discuții, deseori furtunoase dar întotdeauna însoțite de umor.

Cel de-al doilea **European Summit in Acute Cardiovascular Care** s-a încheiat cu deja clasică “fotografie de familie” și cu promisiunea de a ne revedea în perioada 12-24 octombrie 2013 la Madrid, pentru a participa la “**2nd Annual Congress of the Acute Cardiovascular Care Association**”.

Dr. Antoniu Petriș

**Acute CardioVascular Care
Association**

**2nd European Summit on
Unmet needs in
Acute Cardiovascular Care
22 – 23 April 2013**

Congres Internațional de Cardiologie la Timișoara

15th Congress of the International Society for Holter and Noninvasive Electrocardiology

În 1988, în urmă cu 25 de ani, Norman Jeffris Holter, A. Bayes de Luna, Del Mar și alți „grei” ai cardiologiei înființează la Viena o prestigioasă societate științifică – International Society for Holter and Noninvasive Electrocardiology (ISHNE), moment din care se succed alternativ congrese și workshop-uri pe toate continentele: Koln, Ierusalim, Londra, St. Louis, Barcelona, Tokyo, Moscova.

Colectivul disciplinei cardiologie I, Universitatea de Medicină și Farmacie „Victor Babeș” Timișoara și totodată al Clinicii de Cardiologie a Spitalului Clinic Județean Timișoara, condusă de profesor dr. Rodica Avram, cu preocupări și expertiză în cardiologia non-invazivă și organizare de manifestări științifice, a găzduit în 2007, 2008 și 2010, workshop-uri internaționale de electrocardiologie non-invazivă și Holter sub auspiciile ISHNE. Privilegiul de a organiza împreună cu Universitatea de Medicină și Farmacie și Societatea Națională de Cardiologie la Timișoara al XV-lea Congres și jubileul de 25 de ani ISHNE, vine ca o recunoaștere a valorii științifice a acestuia.

Lucrările s-au desfășurat în 3 elegante amfiteatre ale Universității de Medicină în perioada 29 mai – 1 iunie 2013. Frumoasa sală a Palatului Administrativ Județean a găzduit festivitatea de deschidere cu salutul conducerii Universității de Medicină și Farmacie și a Societății Române de Cardiologie, cuvântul președintelui ISHNE în funcție Peter Stone (USA), al președintelui de Congres Rodica Avram, al viitorului președinte Ryszard Piotrowicz (Polonia), a președintelui comitetului științific Wojciech Zareba (USA), un istoric al activității ISHNE – Shlomo Stern (Israel), al evoluției monitorizării ECG ambulatorii – Harold Kennedy (USA) și s-au acordat diplomele ISHNE Del Mar: Vinzens Hombach (Germania), Harold Kennedy (SUA), Larisa Tereshchenko (USA). Conferințele (82) și lucrările au fost susținute de personalități marcante ale lumii medicale internaționale - SUA, Rusia, Japonia, Brazilia, Israel, India, Ungaria, Polonia, Germania, Serbia, Franța, Grecia, Slovacia, Italia, Elveția, Moldova și evident din România, în fața unui auditoriu venit de asemenea din Europa, Asia și Statele Unite.

23 de secțiuni au abordat tematici captivante și actuale. Spicuim câteva lucrări pe secțiuni:

Risk Stratification of Sudden Cardiac Death

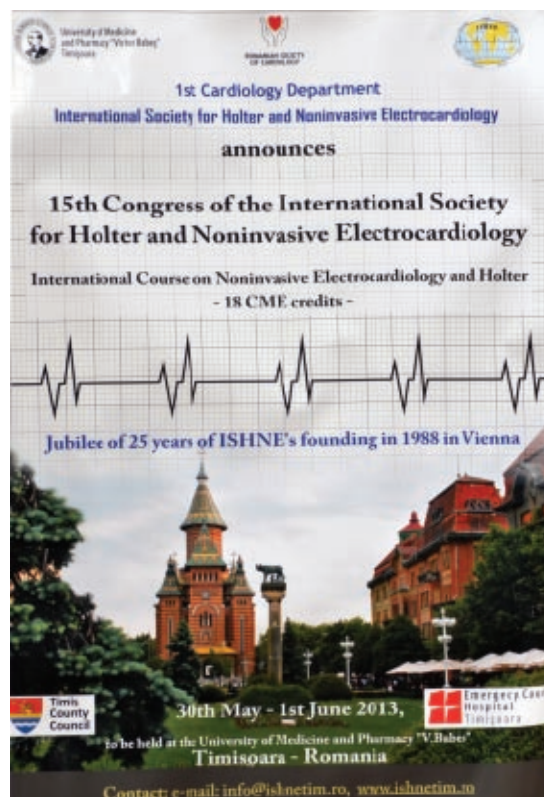
- o ECG Markers in the Risk Stratification of SCD in General Population, Larissa Tereshchenko (Baltimore, USA)

- o Holter Predictors of SCD in Heart Failure Patients with Preserved EF, Iwona Cygankiewicz (Lodz, Poland)

Atrial Fibrillation Management in 2013

- o Atrial Fibrillation: Role of Ptx2 or role of the adipose tissue, Philippe Chevalier (Lyon, France)

- o Atrial Fibrillation Ablation, Jonathan Steinberg (New York, USA)

Telemedicine and Remote Monitoring

- o From Holter to Telemedicine, Ryszard Piotrowicz (Poland)

- o Implantable Loop Recorder (ILR) – role in the diagnosis and evaluation of patients with Atrial Fibrillation, Jonathan Steinberg (New York, USA)

Autonomic Imbalance

- o Heart rate asymmetry in various clinical scenarios, Przemysław Guzik (Poland)

Repolarization and Long QT Syndrome

- o Meta-analysis: QT dispersion in patients with anxiety disorders, Igor Kelmanson (St. Petersburg, Russia)

Pediatrics

- o Prospective Validation Of Automated Right Ventricular Overdrive Pacing For Simplified Differential Diagnosis Of Supraventricular Tachycardias In Children And Adults, Sebastian M. Stec (Poland, USA)

- o Pacing in Children, Radu Ciudin (Romania)

Electrophysiology

- o Conduction velocity alteration: implications for the interpretation of QRS-T patterns,

Peter Stone (președinte ISHNE), Rodica Avram (președinte Congres), Wojciech Zareba (președinte al comitetului științific), Ryszard Piotrowicz (președinte viitor ISHNE)

Ljuba Bacharova (Bratislava, Slovakia)

Update on Cardiac Resynchronization Therapy

o LBBB and Role of ECG Markers,

Wojciech Zareba (Rochester, USA)

o How to manage CRT non-responders, Polychronis Dilaveris (Athens, Greece)

o CRT in AF Patients, Jonathan Steinberg (New York, USA)

Heart Failure

o The Effect of discontinuous Remote Cardiogram Monitoring on Chronic Heart Failure Patients out-of-hospital Management, Liuxincan Zhangxiaoyi (Zshengzhou City, China)

ECG in Different Diseases

o Electrocardiogram, pulmonary pressure and angiographic index- Interrelationships, clinical and diagnostic value in pulmonary embolism, Rodica Avram (Timisoara, Romania)

o Poincare Plot Indexes Of HRV In Chronic Kidney Disease Patients, Gordana Perunicic-Pekovic (Belgrade, Serbia)

Heart Rate Dynamics

o Update in HRT, DC, SAF, Georg Schmidt (Germany)

Myocardial Infarction

o Prevalence and Pronostic Significance of QRS slurs or notches in Chest Pain Patients in the Emergency Department, Roger Abacherli (Baar, Switzerland)

Congresul a inclus un curs de electrocardiologie non-invasivă susținut de profesioniști recunoscuți Peter Stone (SUA), Rafa Baranowski (Polonia), Polykronis Delaveris (Grecia), Jerzy Sacha (Polonia) și audiat de un public medical larg de cardiologi, interniști, diabetologi, medici de urgență, de familie, rezidenți. În sesiuni zilnice au fost prezentate deasemenea cele 95 de postere.

Dr. Tudor Ciocârlie
Prof. Dr. Rodica Avram

Congresul European de Insuficiență Cardiacă

Lisabona, 25-28 Mai 2013

În perioada 25-28 mai 2013 s-a desfășurat la Lisabona Congresul European de Insuficiență Cardiacă

Manifestarea a reunit peste 4400 de participanți de pe toate continentele. De ce a fost aleasă Lisabona ca gazdă a Congresului de insuficiență cardiacă? Dr. Dulce Brito și Dr. Silva Cardoso, în calitate de gazde ale evenimentului ne răspund ‘Portugalia este o țară mică, care a dat “lumi noi pentru lume”, iar Lisabona, una dintre cele mai frumoase capitale din Europa’

Ca în fiecare an, congresul a fost un forum de înaltă ținută științifică, unde cardiologi, specialiști intervenționiști, în insuficiență cardiacă, chirurghi cardiovasculari, și profesioniști cu preocupări în insuficiența cardiacă au avut oportunitatea să se întâlnească, să-și prezinte experiența și munca de cercetare, să schimbe idei.

Tema majoră a congresului a fost “Specialistul de mâine în insuficiența cardiacă, de la diagnostic la intervenție”. Diagnosticul și terapia insuficienței cardiace cuprinde un număr de subdiscipline, incluzând imagistica, cardiologia invazivă, electrofiziologia și chirurgia cardiacă. De asemenea specialistul în insuficiență cardiacă trebuie să managerieze pacienți cu numeroase comorbidități ca boli renale, pulmonare, diabet, anemie, depresie. Tema menționată plasează în centrul atenției pe tinerii cardiologi. O astfel de abordare, spune Ricardo Fontes-Carvalho, este vitală pentru viitorul Heart Failure Association (HFA), al Societății Europene de Cardiologie (ESC), și disciplina de Cardiologie de ansamblu.”

Lucrările prezentate au fost selectate din peste 1500 de rezumate trimise. Programul a inclus de asemenea actualizări ale celor mai recente studii clinice, recenzii ale celor mai bune lucrări publicate.

Un rol important a fost dedicat cardiologiei intervenționale, electrofiziologiei și chirurgiei cardiace la pacienții cu insuficiență cardiacă.

Mai multe asociații și societăți naționale și-au oferit contribuția și au fost discutate din diferite perspective managementul insuficienței cardiace.

Lucrările conferinței desfășurate pe durata a patru zile a cuprins multe sesiuni de interes din punctul de vedere al noutăților prezentate. Participarea românească la lucrările congresului a fost numeroasă, fiind nu mai puțin de 24 de lucrări originale prezentate de medici români în sesiunile de postere.

Asfel, în prima zi a congresului în sesiunea “Acute Heart Failure”, Dr. O.Chioncel a prezentat lucrarea “Outcome of cardiopulmonary resuscitation by Systolic Blood Pressure at admission in patients with in-hospital heart failure; data from

Romanian Acute Heart Failure Syndromes (RO-AHFS) Study, reprezentând concluziile registrului național RO-AHFS. Aceeași echipa, cu prim autor Dr. A. Ambrosy semnează și lucrarea “The association between Triglycerides at admission and mortality in patients hospitalized for heart failure: an analysis of the RO-AHFS Registry.

Rămânând în sfera registrelor naționale, un colectiv la fel de prestigios din toate centrele naționale a prezentat rezultatele registrului național de tromboembolism pulmonar (RO-TEP) în lucrarea “Pulmonary embolism with and without acute heart failure: what makes the difference? Data from Romanian registry for pulmonary thromboembolism”, având ca prim autor pe Dr. A.O.Petriș.

De asemenea date ale registrului român IHFF RO Study s-au concretizat în lucrarea “Relation between comorbidities and use of evidence based therapies in patients with in-hospital heart failure; data from the IHFF RO Study” a unui colectiv din București și Târgu Mureș, semnată de Dr.E.L.Antohi.

Rezultatele muncii de cercetare a colectivului de la Spitalul Th. Burghel din București au fost apreciate și de forurile științifice ale congresului, menționând în sesiunea “Highlights” rezultatele lucrării “Effects of high dose allopurinol on clinical outcome, cardiac function, quality of life and effort capacity in patients with symptomatic chronic heart failure” semnată de Dr. A.M.Ilieșiu și ale lucrării “Effects of high dose allopurinol on serum uric acid, oxidative stress and inflammatory biomarkers in patients with chronic heart failure”, semnată de Dr.A.L.Campeanu.

În colaborare cu centre de cercetare din Italia, Dr. D.Vinoreanu a fost colaborator al lucrării ce cuprinde rezultatele post hoc ale studiului SMILE4, prezentată cu titlul “Cost effectiveness of zofenopril in patients with left ventricular systolic dysfunction after acute myocardial infarction”. În sesiunea Hypertension/LV Hypertrophy a fost prezentată o lucrare semnată de Dr. A.O.Ciobanu “The impact of blood pressure variability on subclinical ventricular, renal and vascular function in patients with hypertension and diabetes” și “Deformation imaging for long-term follow-up in a young patient

with acute myocarditis”, de același autor, la sesiunea de cazuri clinice.

În sesiunea Fibrilația Atrială a fost prezentată lucrarea “Vitamin K antagonist therapy for atrial fibrillation in very elderly patients with heart failure in real clinical practice” semnată de Dr. A.Mateescu efectuată la Spitalul de Urgență Sf. Pantelimon. Aceeași echipă prezintă și lucrările “Spironolactone use before hospital readmission provides a better outcome in elderly patients with heart failure”, “Thromboembolic risk and related treatment in elderly patients with atrial fibrillation and advanced heart failure from rural areas”, “Target dose of neurohormonal antagonists are related to lower readmission rate and reduced hospital stay in elderly patients with heart failure” - Dr.M.M.Baluta

Lucrarea “T peak-T end interval and severe ventricular arrhythmia in patients with atrial fibrillation and heart failure” semnată de Dr. G.Gheorghe a fost prezentată în cadrul sesiunii de Aritmii.

Echipa în colaborare de la Spitalul de Urgență Floreasca și de la Spitalul de Urgență Sf. Ioan din București au prezentat două lucrări poster semnate de Dr. C.C.Diaconu “Gender differences and similarities in chronic heart failure patients” și de Dr. L.A.Balaceanu, cu titlul “Prevalence of non-cardiac ultrasound pathologies in hospitalized male patients with chronic heart failure.”

În sesiunea poster Basic-Diastolic function a fost făcută simțită prezența românească datorită lucrării Dr. A.Selaru și a colectivului, cu titlul “Time constant of relaxation of the left ventricle (taudmx) measured by diamix technique is a major determinant of both systolic and diastolic function”.

Lucrarea “Prognostic value of heart rate at discharge in patients hospitalized for decompensated heart failure and systolic dysfunction” a echipei Timisoara-Arad, cu primautor Dr. R.M.Christodorescu de la Clinica de Cardiologie Ascar Timișoara a fost prezentată în cadrul sesiunii poster referitoare la prognosticul pacienților cu insuficiență cardiacă.

Colaborari fructuase s-au dovedit a fi și cele între echipa de cercetare din Cluj și din Târgu Mureș, finalizată cu lucrarea “Right ventricular and atrium volume index in chronic heart failure in patients with chronic obstructive pulmonary disease”, semnată de Dr. L.Agoston-Coldea, precum și colaborarea între Cluj și Greifswald, cu lucrarea “Prognostic value of plasma protein levels for the recovery of LVEF in patients suffering from DCM”, semnată de Dr. C.Pop.

Centrul Universitar Constanța a fost prezent cu două lucrări poster: “Face mask oxygen benefits on hypoxemia and cardiovascular side effects during colonoscopy in mild to moderate heart failure patients”, a Dr. A.I.Suceveanu și “Statins in diabetes mellitus patients with normal BP, preserved LVEF and high NT-proBNP as a marker of subclinical metabolic cardiomyopathy. A 2-year prospective study in Constanta County”, semnată de Dr. I.R.Parepa.

Dr. M.Teodoru și colaboratorii de la Sibiu au fost prezenți în cadrul sesiunii Sindromul Cardio-renal cu lucrarea “Cardiorenal syndrome- when markers crossroad”.

Congresul a fost de o înaltă ținută științifică, cu multe informații noi, în parte și datorită prezenței românești atât de valoroasă și de bine reprezentată.

Dr. Minodora Andor

“23RD EUROPEAN MEETING ON HYPERTENSION AND CARDIOVASCULAR PROTECTION”

14-17 Iunie 2013, Milano, Italia

Anul acesta, Milano a găzduit iarăși, așa cum ne-a obișnuit la fiecare doi ani, Congresul Societății Europene de HTA (ESH), având ca temă generală “Hipertensiunea arterială și protecția cardiovasculară”, eveniment desfășurat sub atenta și minuțioasă îndrumare a profesorului Giuseppe Mancia.

Programul științific a inclus, alături de conferințe și mese rotunde ce au dezbătut aspecte teoretice mergând de la etiopatogenie până la terapie, și lucrări originale derivate din cercetarea fundamentală, precum și sesiuni mai aplicate pe practica clinică curentă, workshop-uri, sesiuni „How to”, prezentări de cazuri clinice și nu în ultimul rând „Meet the expert” – toate acestea permițând dezbateri și discuții în care practicianul s-a putut adresa direct expertului în domeniul respectiv. S-a pus accentul pe importanța markerilor mai noi de tipul vitezei unde de puls, indicelui de augmentare, celulelor endoteliale progenitoare – teme de cercetare activă în ultimii ani, care au avut un aport semnificativ la înțelegerea mecanismelor prin care HTA acționează la nivel vascular.

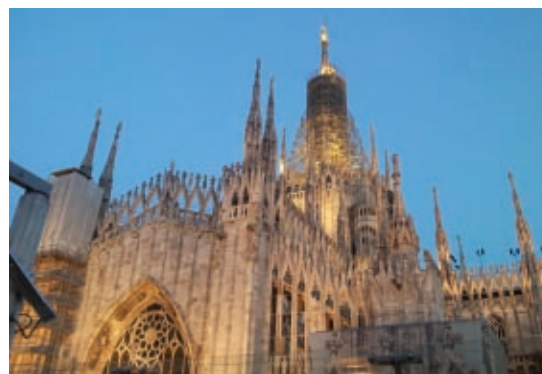
Milano, renumit ca și capitală a modei, ne-a adus anul acesta ultimul trend în managementul hipertensiunii arteriale. Astfel, într-un auditoriu arhiplin, s-a comunicat în direct **noul ghid comun al Societății Europene de HTA și al Societății Europene de Cardiologie (ESC)**, într-o sesiune prezidată de personalități marcante în domeniu: prof. Josep Redon – actualul președinte al ESH, prof. Alberto Zanchetti, prof. Anna Dominiczak, prof. Robert Fagard și prof. Giuseppe Mancia. Sesiunea înregistrată poate fi urmărită accesând site-ul http://esh2013.infomedica.com/2013_esh_guidelines.php sau ghidul poate fi descărcat în format pdf de pe același site.

Într-o perioadă în care studiile legate de HTA înregistrează un trend ascendent, Comitetul Științific care a revizuit recomandările ghidurilor precedente și le-a elaborat pe cele actuale, a considerat necesar să sublinieze importanța indicatorilor statistici în selecționarea studiilor ce au stat la baza raționamentului recomandărilor. Astfel, pentru prima dată într-un ghid al Societății Europene de HTA apar recomandări pe clase și cu nivel de dovezi. Întrebarea nerostită a auditoriului a fost probabil „cât de jos ar trebui să mergem?” cu scăderea valorilor tensionale, care sunt țintele care trebuie atinse, întrucât era deja bine cunoscut până la acel moment că valori prea mici, mai ales în populații selecționate (vârstnici, diabetici) se corelează cu un prognostic mai nefavorabil. Răspunsul adus de noul ghid, a venit cu limite destul de generoase pentru valorile tensionale țintă. Astfel, profesorul

Mancia ne-a comunicat că „nu există nicio îndoială că o TA mai mare de 140/90 mmHg crește riscul de boli cardiovasculare și AVC”, limita fiind însă mai permisivă pentru vârstnici la care raportul risc/beneficiu înclină spre ținte ale TA sistolice între 140-150 mmHg. Nu fac excepție nici diabeticii, la care țintele recomandate nu sunt diferite de cele ale hipertensivului nediabetic, cu mențiunea că valori ale TA diastolice sub 85 mmHg par mai convenabile.

Interesant și cu aplicabilitate practică importantă a fost preferința noului ghid pentru măsurarea TA în afara cabinetului/spitalului (la domiciliu + monitorizarea automată pe 24 ore) regăsită sub denumirea de “out of office”, ca cel mai bun instrument de diagnosticare a HTA. Auto-monitorizarea la domiciliu a TA oferă informații despre evoluția valorilor pe o perioadă mai îndelungată și, datorită accesibilității pentru majoritatea populației, această metodă pare chiar superioară clasicei măsurători ambulatorii a TA pe 24 ore.

Noul ghid acordă o importanță crescută HTA rezistente, probabil prin prisma perfecționării metodelor intervenționale care contribuie la scăderea valorilor TA la această categorie de pacienți. Față de recomandările anterioare, se atrage atenția asupra evaluării critice, cu maximă rigoare, a criteriilor necesare acestui diagnostic și, mai ales, asupra riscului cardiovascular semnificativ crescut la acești pacienți. Obișnuți

deja cu principiul denervării renale, pentru care în ultimii ani au fost introduse pe piața mai multe tipuri de dispozitive medicale, ne-am familiarizat și cu cea mai nouă (dar aparent și cea mai costisitoare) tehnică de terapie minim invazivă – electrostimularea baroreceptorilor carotidieni prin intermediul noului dispozitiv CVRx Barostim Neo.

Nelipsita sesiune de postere a congresului a găzduit un număr

impresionant de cercetări originale. Reprezentarea românească la Congresul European de HTA a fost semnificativă, atât din

punct de vedere al numărului de participanți înscriși (peste 100), cât și din punct de vedere al lucrărilor poster prezentate (peste 40). Grupul de Lucru de Hipertensiune Arterială al Societății Române de Cardiologie a fost reprezentat onorabil atât de tinerii hipertensinologi, ale caror comunicări au fost susținute de ESH și prin acordarea de granturi individuale, cât și de membrii mai vechi ai Grupului de Lucru de HTA, activi la fiecare manifestare. S-au prezentat postere care au acoperit teme variate, de la epidemiologia HTA și afectarea precoce de organ țintă, până la tehnici noi de control în HTA rezistentă de tipul denervării renale.

Ce urmează acum, după publicarea ghidului, este să „digerăm” toate informațiile noi prezentate de experți anul acesta la congresul de la Milano și să ne pregătim pentru dezbaterile care nu vor înceta să apară până anul viitor la Atena, unde se va desfășura următorul Congres al Societății Europene de HTA.

*dr. Emma Țintea,
dr. Elisabeta Bădilă*

Proiectul “ICD for Life”

European Heart Rhythm Association (EHRA) a demarat în urmă cu un an proiectul “ICD4life” (replică a programului “Stent4life”), la care au fost invitate să participe mai multe țări, printre care și România. Scopul acestui proiect constă în identificarea principalelor obstacole în asigurarea accesului pacienților la defibrilatoare implantabile în indicația pentru profilaxia secundară a morții subite cardiace (în conformitate cu indicațiile ghidurilor internaționale și principiile Europene pentru asigurarea asistenței medicale), cât și în elaborarea de măsuri pertinente pentru ameliorarea situației. Inutil de menționat că, în conformitate cu statisticile internaționale (referitoare la numărul de implanturi în valoare absolută și relativă), România este una dintre țintele predilecte pentru un astfel de program.

EHRA a demarat această acțiune în urma discuțiilor avute în cadrul “Inițiativei ECE (East and Central Europe)”. Această inițiativă, devenită subcomitet în cadrul Comitetului Societăților Naționale al EHRA, a fost creată în urmă cu 4 ani de un grup coordonat de G. A. Dan (România) și Goran Milasinovic (Serbia) cu participarea unor experți în domeniul ritmologiei din țările est- și centroeuropene în scopul de a reuni regiuni cu necesități asemănătoare în domeniul ritmologiei, sub coordonarea Asociației Europene de Ritm (EHRA). Discuțiile avute ulterior la Pilsen, Budapesta, Nisa, Belgrad cu ocazia unor reuniuni proprii ale inițiativei ca și în cadrul altor întâlniri de lucru din timpul unor conferințe și congrese au identificat

țările cu probleme importante în asigurarea unei terapii cruciale, salvatoare de viață pentru pacienții la risc de moarte subită cardiacă (care reprezintă prima cauză de deces medical în lume).

Grupul de lucru de Aritmii al Societății Romane de Cardiologie a raspuns invitației EHRA și a elaborat un proiect care identifica principalele cauze ale numărului nepermis de scăzut de defibrilatoare implantate; analiza a identificat că fenomenul nu se corelează cu situația economică a României, ci mai degrabă cu lipsa percepției importanței problemei de către sistemul de sănătate și de către societate. În urma analizei cauzale, principalele metode propuse de către Grupul de Lucru de Aritmii în cadrul proiectului elaborat sunt:

- crearea unui registru pilot de moarte subită în mai multe centre universitare; acesta poate oferi atât organizațiilor profesionale cât, mai ales, Ministerului Sănătății o dimensiune reală a problemei

- colaborarea cu Asociația Pacienților cu Aritmii pentru explicarea problemei în rândul societății și crearea unei liste de așteptare pentru cei care au nevoie de implantarea unui defibrilator pentru profilaxie secundară, oferind în acest fel un acces mai facil la spitalele care încă dispun de aceste dispozitive cât și o estimare a necesarului real la nivel național

- organizarea de conferințe la nivel național pentru oferirea de informații de ultimă oră în ceea ce privește indicațiile și beneficiile acestei terapii

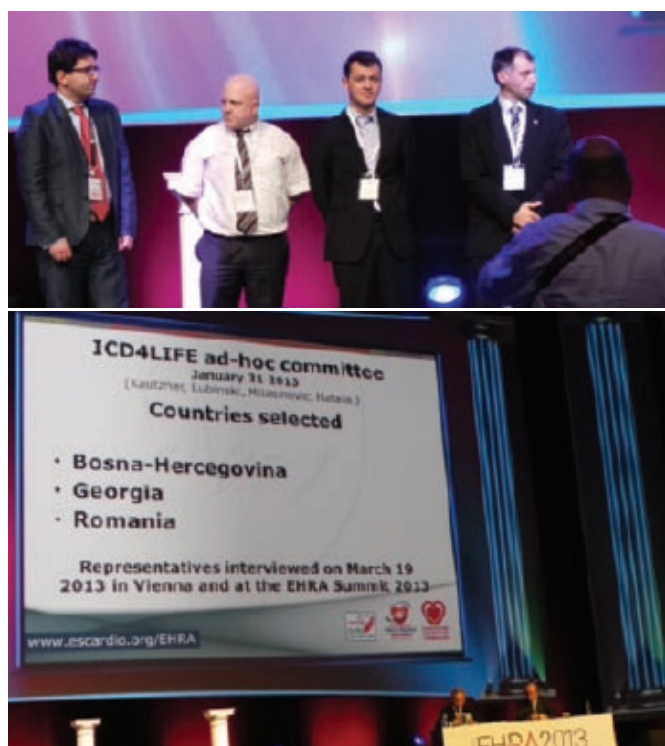
- asigurarea de burse anuale pentru tinerii cardiologi ce doresc să se pregătească în acest domeniu, de durată scurtă și medie, cu suportul EHRA.

Proiectul a fost desemnat câștigător, alături de cele elaborate de Georgia și Bosnia- Herțegovina și se va desfășura pe o perioadă de 3 ani.

Coordonatorul relațional a fost desemnat domnul profesor G.A. Dan, iar director de proiect domnul profesor D. Dobreanu.

Sperăm că acesta să contribuie la asigurarea și în România a dreptului la viață pentru o categorie importantă de pacienți.

Dr.Alexandru Deutsch

ȘCOALA DE VARĂ A TINERILOR CARDIOLOGI

28 iunie – 7 iulie 2013, Cisnădioara - Sibiu

În perioada 28 iunie – 7 iulie 2013, la inițiativa președintelui Societății Române de Cardiologie, Conf. Dr. Ioan Mircea Coman, a avut loc prima Școală de Vară a Tinerilor Cardiologi. Evenimentul desfășurat la Cisnădioara - Sibiu s-a bucurat de un real succes. Timp de 10 zile, 22 de tineri cardiologi din București, Iași, Timișoara, Cluj-Napoca, Târgu Mureș și Sibiu au participat activ la un program științific și social de înaltă calitate.

Programul științific s-a desfășurat pe parcursul a 7 zile și a constat din 5 prelegeri teoretice susținute de personalități din domeniul electrofiziologiei, ecocardiografiei, cercetării, farmacologiei și patologiei vasculare periferice, Cursul de Resuscitare Cardiopulmonară și cazuri clinice susținute de fiecare tânăr cardiolog participant la tabără.

Prof. Dr. Dan Dobreanu a sintetizat algoritmi de abordare a pacienților cu device – uri implantabile de la mecanisme fiziopatologice la elemente practice de programare a stimulatoarelor cardiace.

Prof. Dr. Tiberiu Nanea, delegat din partea Societății Române de Cardiologie, a susținut o demonstrație de prezentare de caz pornind de la imagini ecocardiografice.

Dr. Ruxandra Bayer a prezentat tehnici moderne de ecocardiografie dar și o varietate de aspecte ecografice de la cardiopatia ischemică la endocardita infecțioasă.

Conf. Dr. Cristian Băicuș a exemplificat prelucrarea

statistică a unei baze de date prin utilizarea programului SPSS.

Conf. Dr. Camil Vari a captivat printr-o prezentare interactivă cu privire la farmacologia văzută prin prisma implicațiilor din patologia cardiovasculară.

Dr. Marian Croitoru a abordat patologia vasculară periferică de la metode de diagnostic la ultimele descoperiri în domeniul tratamentului.

Zilele de 3 și 4 iulie au fost rezervate în exclusivitate Cursului de Resuscitare Cardiopulmonară în care sub îndrumarea Dr. Cristian Sumanariu, Dr. Oana Tudorache, Dr. Liliana Dinu, Dr. Mihaela Godeanu și Dr. Valentin Georgescu, președinte al Consiliului Național Român de Resuscitare, cursanții au exersat acordarea primului ajutor, suportul vital de bază și suportul avansat conform ghidului de resuscitare. La sfârșitul cursului participanții au fost testați și au obținut diplome.

Fiecare tânăr cardiolog a contribuit la realizarea programul științific prin susținerea unei prezentări de caz. Cazurile au fost extrem de interesante și au provocat dezbateri constructive în ceea ce privește abordarea și rezolvarea propusă.

Locația aleasă - Cisnădioara a fost locul perfect pentru îmbinarea utilului cu plăcutul. Excursiile organizate la cetatea Cisnădioara, centrul istoric al Sibielui sau muzeul Brukenthal au constituit momente de neuitat.

Pensiunea a oferit un spațiu intim și plăcut cu o terasă însoțită, panorama unui peisaj tipic de munte dar și facilități pentru desfășurarea activităților recreative și sportive - badminton, volei, tenis de masă, biliard. Participanții au avut la dispoziție biciclete pentru excursii.

Având experiența reușită a primei ediții, suntem convinși că Școala de Vară a Tinerilor Cardiologi va deveni o tradiție!

*Dr. Carmen Elena Pleșoianu
Dr. Emilia Goanță*

CONGRESUL NAȚIONAL DE CARDIOLOGIE CENTRUL INTERNAȚIONAL DE CONFERINȚE - SINAIA

3-5 octombrie 2013

TEMA CENTRALĂ: **Hipertensiunea arterială și bolile cardiovasculare**

INVITAȚII STRĂINI:

Andrew Ambrosy, USA; Mihai Gheorghiu, USA; Marie Christine Iliou, FRANTA; Michel Komajda, FRANTA; Serban Mihailleanu, FRANTA; Jean Jacques Monsuez, FRANTA; Christian Spaulding, FRANTA; Doron Aronson, ISRAEL; Michael Glikson, ISRAEL; Lior Gepstein, ISRAEL; Avraham Lorber, ISRAEL; Eugenia Nikolsky, ISRAEL; Aldo Maggioni, ITALIA; Eugenio Picano, ITALIA; Udo Sechtem, GERMANIA; Christian Wolpert, GERMANIA; Panos Vardas, GRECIA; Gerasimos Filippatos, GRECIA; Michael Livingston, MAREA BRITANIE; Maciej Banach, POLONIA; Jeroen Bax, OLANDA; Thor Edvarsen, NORVEGIA; Robert Fagard, BELGIA; Kiss Robert Gabor, UNGARIA; Petr Kala, CEHIA; Sasko Kedev, MACEDONIA; Milan Nedeljkovic, SERBIA; Fausto Pinto, PORTUGALIA; Mihai Popovici, REP. MOLDOVA; Johanna Ralston, World Heart Federation

PROGRAM ȘTIINȚIFIC:

Sesiuni comune ale Societății Române de Cardiologie cu Societatea Europeană de Cardiologie, Societatea Franceză de Cardiologie și Asociația Cardiologilor din Republica Moldova, alte Societăți Profesionale din România

Sesiuni interdisciplinare: workshopuri, mese rotunde, sesiuni de cazuri clinice

Ca în fiecare an: sesiunea rezidenților, conferințe omagiale, sesiuni de comunicări orale, sesiuni de postere

Și în acest an vom continua selecționarea și premierea celor mai valoroase lucrări științifice ale cardiologilor cu vârsta sub 35 de ani în cadrul "Sesiunii Tânrului Investigator".

NOUȚĂȚI ÎN FORMATUL ȘTIINȚIFIC

Breakfast session (07.00-08.00) în colaborare cu Clubul Tinerilor Cardiologi

Sesiunea „Cardiologia din altă perspectivă” (Romengleza sau cum vorbesc cardiologii; Aspecte legislative în cardiologie, Turismul medical).

Zonă dedicată platformei e-learning – vă puteți înscrie și testa aplicația on-line

Zonă de kinetoterapie (aplicații practice) în colaborare cu Federația Română a Asociațiilor de Kinetoterapie

MANIFESTĂRI ASOCIATE:

Curs dedicat asistentelor – „Inițiere în resuscitare cardio-respiratorie”

Viața sexuală și bolile cardiovasculare în colaborare cu Asociația pentru Medicina Sexualității din România

Zonă de consiliere împotriva fumatului „No-Smoking” – (atât pentru medici cât și pentru populația din Sinaia)

În colaborare cu Societatea Română de Pneumologie

ATELIERE DE IMAGISTICĂ – „IMAGING VILLAGE”

Invitat de onoare – Mircea Cărtărescu

IMPORTANT: Din acest an puteți descărca programul complet al congresului folosind aplicația pentru Smartphone

SOCIETATEA ROMÂNĂ DE CARDIOLOGIE

Tel./Fax: 021 250 01 00

<http://www.cardiportal.ro>

office@cardiportal.ro

OPERATOR SERVICII CONFERINȚĂ:

MEDIA MED PUBLICIS

Tel./Fax: 031 101 32 24

office@mediamed.ro, <http://www.mediamed.ro/>

SOCIETATEA ROMÂNĂ DE CARDIOLOGIE

CONGRESUL NAȚIONAL DE CARDIOLOGIE

3-5 octombrie 2013

*CENTRUL INTERNAȚIONAL
DE CONFERINȚE - SINAIA*

Pentru informații:

Secretariatul Societății Române de Cardiologie
Tel/Fax: 021 250 01 00
E-mail: office@cardioportal.ro
www.cardioportal.ro / www.cardioinfo.ro

Operator al Serviciilor Congresului:

www.mediamed.ro

Tel/Fax: 031 10132 24

SOCIETATEA ROMÂNĂ
DE CARDIOLOGIE

Despre SRC

Locuri de muncă
în cardiologie

Noutăți
medicale

e-learning

Sfaturi
cardio

Contact

Societatea Română de Cardiologie (SRC)

- Prevenție cardiovasculară
- Cercetare științifică
- Educație medicală continuă

Portrete de cardiologi

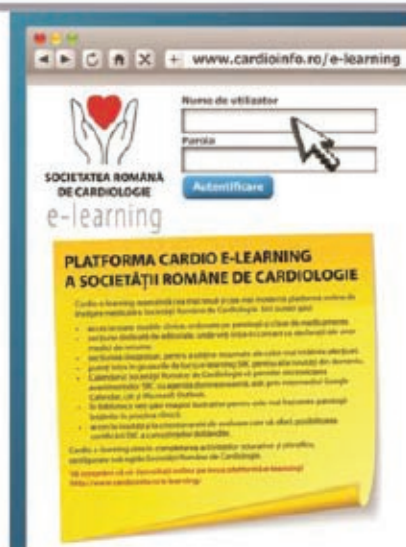
Dr. Daniel E. Constantinescu

Dr. Sorin V. Păslaru

Dr. Ion Sarghiu

SOCIETATEA ROMÂNĂ
DE CARDIOLOGIE

Despre SRC

Locuri de muncă
în cardiologie

Noutăți
medicale

e-learning

Sfaturi
cardio

Contact

Bun venit în portalul de locuri de muncă în cardiologie

Dacă reprezentați o instituție medicală de stat sau
privată care are nevoie de personal medical, aici puteți
postea anunțul dumneavoastră de angajare.

Dacă sunteți în căutarea unui post în domeniul medical
și aveți calificarea necesară, aici puteți găsi vizorul dvs.
loc de muncă.

Despre SRC

Locuri de muncă în cardiologie

Noutăți medicale

E-Learning

Sfaturi cardio

Contact

Contact:

Strada Avrig 63, sector 2, 021578 București
Tel/Fax: +4021 250 0100 Tel: +4021 250 5086
Email: office@cardiinfo.ro

Copyright 2013 CardiInfo

XIX World Congress of Echocardiography and Allied Techniques

— May 10-11, 2014 – Sibiu, Romania —

Honorary President | **Professor Carmen Ginhina**

Executive President | **Assoc. Prof. Ioan M. Coman**

Secretary | **Assoc. Prof. Bogdan A. Popescu**

www.worldecho2014.com

Harmonic
2D Color

Romanian Society of Cardiology

Avrig 63, District 2, Bucharest, Romania

www.cardioportal.ro | www.cardioinfo.ro

E-mail: office@cardioportal.ro

Tel./Fax: +4021 250 01 00

AGENDA MANIFESTĂRILOR SOCIETĂȚII ROMÂNE DE CARDIOLOGIE - 2013

SEPTEMBRIE		
LIPID SCHOOL – GHIDUL DISLIPIDEMII 2012 (LIPS) <i>Directori de curs: Prof.Dr. D. Gaiță, Prof.Dr.D. Vinereanu</i>	20 septembrie	Constanta
Aritmiile cardiace la copil – o abordare practica <i>Directori de curs: Dr.Ioana Ghiorgheu, Prof.Dr.Rodica Toganel</i>	25 septembrie	Tirgu Mures
OCTOMBRIE		
CONGRESUL NAȚIONAL DE CARDIOLOGIE	3-5 Octombrie	Sinaia
SA ANALIZAM NOILE GHIDURI DE HTA <i>Directori de curs: Prof.Dr.M.Cinteză, Prof.Dr.Cătălina Arsenescu Georgescu</i>	18 octombrie	Suceava
PARTICULARITĂȚI ALE BOLILOR CARDIOVASCULARE LA VÂRSTNIC (CARDIOSEN) <i>Directori de curs: Conf.Dr.F. Mitu, Conf.Dr.Dana Pop, Dr. D. Gherasim</i>	19 octombrie	Craiova
ACTUALITĂȚI ÎN ARITMOLOGIE (ARCA 3) <i>Directori de curs: Dr.R. Vătășescu, Prof.Dr.D.Dobreanu, Prof.Dr.G.A.Dan</i>	25 octombrie	Cluj Napoca
ANGINA PECTORALĂ STABILĂ <i>Directori de curs: Prof. Dr. Doina Dimulescu, Conf. Dr. S. Bălănescu</i>	25 octombrie	Iasi
ZILELE CARDIOLOGICE "PROF. DR. GEORGE I.M. GEORGESCU"	31 octombrie- 2 noiembrie	Iasi
NOIEMBRIE		
CAZURI CLINICE ÎN INSUFICIENȚA CARDIACĂ <i>Directori de curs : Prof.Dr.C. Macarie, Prof.Dr.D. Vinereanu, Dr.O. Chioncel</i>	noiembrie	Sibiu
SOLUȚII TERAPEUTICE ÎN INFARCTUL MIOCARDIC ACUT DE LA TEORIE LA PRACTICĂ - CAZURI CLINICE ÎN DIRECT <i>Directori de curs : Dr. D Deleanu, Dr. A. Iancu, Dr. M Croitoru</i>	noiembrie	Cluj
IMAGISTICA BOLILOR VALVULARE <i>Directori de curs: Conf. Dr. Adriana Ilieșiu, Conf. Dr.B.A.Popescu</i>	1 noiembrie	Pitesti
SA ANALIZAM NOILE GHIDURI DE HTA <i>Directori de curs: Prof.Dr.M.Cinteză, Prof.Dr.Cătălina Arsenescu Georgescu</i>	8 noiembrie	Oradea
DECEMBRIE		

Tehnoredactare
Florentina Jugureanu

Editat cu sprijinul companiei
Berlin-Chemie A. Menarini
Astra Zeneca
